

STORTINGET

Innst. 192 L

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Prop. 3 L (2025–2026)

Innstilling fra justiskomiteen om Lov om inkassovirksomhet og inndriving av forfalte pengekrav (inkassoloven)

Til Stortinget

1. Innledning

Justis- og beredskapsdepartementet foreslår i proposisjonen en ny inkassolov, som vil erstatte lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet og annen inndriving av forfalte pengekrav.

Forslaget bygger i stor grad på en arbeidsgrupperapport fra 2020, men departementet foreslår også å gjennomføre regler om inndriving i direktiv (EU) 2021/2167 om kredittjenestefirmaer og kredittkjøpere og om endring av direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU.

Inkassoloven regulerer inndriving av forfalte pengekrav, både fordringshaveres inndriving av egne pengekrav og inkassoforetakets inndriving. Foruten at inkassoloven regulerer inndriving av forfalte pengekrav, regulerer loven inkassovirksomhet. Det innebærer blant annet krav til bevilling og regler om tilsyn.

Et generelt siktemål med lovforslaget er å legge til rette for at inndrivingen er forsvarlig. Samtidig skal loven ivareta de involvertes ulike interesser og behov, som fordringshavernes behov for effektiv inndriving og skyldnernes behov for at inndrivingen skjer på en hensynsfull måte. Et annet siktemål er å gjøre reglene klare og lettere tilgjengelige enn i dag. Et tredje siktemål, som henger sammen med de to første, er å bedre kvali-

teten på inndrivingen og å legge til rette for at det gjøres færre feil.

Bakgrunnen for at lovarbeidet ble igangsatt, var dels at inndrivingen skjer på en annen måte i dag enn da den gjeldende inkassoloven ble til. Dette skyldes blant annet en stor vekst i antallet saker og automatisering av mange deler av inndrivingen. Samtidig har det vært endringer i samfunnet og befolkningen, blant annet når det gjelder kommunikasjon og årsaker til betalingsmislighold, og det har vært endringer i relevant lovverk.

Alle reglene i inkassoloven bortsett fra reglene om nemndsbehandling er gjennomgått i lovarbeidet, og det foreslås et stort antall større og mindre endringer i disse reglene. Det foreslås også å gi lovregler om ulike forhold som ikke er regulert i inkassoloven i dag, eller som bare er regulert gjennom helt overordnede prinsipper.

Når det gjelder innholdsmessige endringer, foreslår departementet blant annet

- at det gis tydeligere regler om god inkassoskikk og kommunikasjon med skyldnere, med særlig vekt på å ivareta skyldnere med særlige behov
- at det stilles krav om mer informative inkassovarsler og betalingsoppfordringer
- at fordringshavere ikke lenger skal sende inkassovarsler og betalingsoppfordringer
- at det gis lovregler om inkassoforetakenes inndriving av flere krav med samme skyldner og fordringshaver
- at det gis tydeligere regler for inkassoforetak om inndriving av urettmessige krav, innsigelser mot kravene og klager på inndrivingen
- at det gis egne regler om inkassoforetakenes kommunikasjon der skyldneren har fullmektig eller verge

- at det gis oppdaterte regler om kostnadsdekning, som gir rammer for satser som fastsettes i forskrift
- at det stilles høyere krav til kvalifikasjoner i inkassobransjen
- at det lovfestes krav til rutiner og oppdragsavtaler
- at det innføres hjemmel for å ilegge inkassoforetak og angitte personer i foretakene overtredelsesgebyr
- at loven skal gjelde på Svalbard

2. Komiteens behandling

Komiteen inviterte til en muntlig høring om saken, og fem instanser møtte til høringen tirsdag 27. januar 2026.

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

3. Komiteens merknader

3.1 Generelt

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ulvar Akselsen, Erik Hager, Farukh Qureshi og Kristine Løfshus Solli, fra Fremskrittspartiet, Anette Carnarius Elseth, lederen Jon Engen-Helgheim, Finn Krokeide og Stian Storbukås, fra Høyre, Mari Holm Lønseth og Helene Røsholt, fra Senterpartiet, Bent-Joachim Bentzen, fra Miljøpartiet De Grønne, Julie E. Stuestøl, og fra Kristelig Folkeparti, Hans Edvard Askjer, viser til proposisjonen og merker seg at forslaget er basert på en arbeidsgrupperapport fra 2020, samt implementering av EU-direktiver.

Komiteen merker seg at forslaget fra regjeringen innebærer en ny inkassolov. Arbeidet med ny lov ble igangsatt delvis fordi innkreving nå skjer på nye måter; det har vært endringer i samfunnet og befolkningen, og lovverket må derfor oppdateres.

Komiteen merker seg at alle reglene i inkassoloven, bortsett fra reglene om nemndsbehandling, er gjennomgått i lovarbeidet. Komiteen viser til at regjeringen også foreslår å gi lovregler om ulike forhold som ikke er regulert i dagens lovgivning, eller som bare er regulert gjennom overordnede prinsipper.

Komiteen peker på at det er flere innholdsmessige endringer i forslag til nytt regelverk. Dette knytter seg til tydeligere reguleringer og god inkassoskikk og kommunikasjon med skyldnere, krav til mer informative inkassovarsel og betalingsoppfordringer, oppdaterte regler om kostnadsdekning, strengere krav til kvalifikasjoner i inkassobransjen og hjemmel for å ilegge overtredelsesgebyr.

Komiteen merker seg at høringsinstansene i all hovedsak støtter de overordnede mål og forslag som arbeidsgruppen fremmet i sin rapport i 2020.

Komiteen avholdt høring i saken den 27. januar 2026. Fem instanser møtte i høringen. I tillegg har komiteen fått tilsendt skriftlige innspill.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, vil påpeke at inkassolovgivningen må ivareta flere viktige hensyn samtidig. Et velfungerende system for innføring er viktig for tilliten i samfunnet i form av at næringslivet skal kunne tilby varer og tjenester på kreditt. På den ene siden er det avgjørende at fordringshavere har effektive og forutsigbare muligheter for å kreve inn utestående krav. På den andre siden må regelverket sikre at innkrevingen skjer på en forsvarlig og hensynsfull måte, og at skyldnere ikke utsettes for urimelig press eller urettmessige krav.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Senterpartiet, støtter regjeringens forslag til ny inkassolov og mener lovforslaget representerer en nødvendig og helhetlig modernisering av regelverket på området. Den nåværende inkassoloven stammer fra 1988, og både inkassobransjen, teknologien og finansielle strukturer i samfunnet har utviklet seg betydelig siden den gang. Dette flertallet mener det derfor er riktig at regelverket gjennomgås og oppdateres slik at det bedre reflekterer dagens virkelighet.

Dette flertallet vil understreke at lovforslaget bygger på en grundig prosess. Forslaget tar utgangspunkt i en bredt sammensatt arbeidsgruppe og en omfattende høringsrunde der et stort antall offentlige organer, organisasjoner og fagmiljøer har gitt innspill. Etter dette flertallets syn bidrar det til at ulike hensyn er vurdert på en balansert måte, og at lovforslaget i stor grad reflekterer behovet for både effektive innkrevmekanismer og et godt vern for skyldnere.

Dette flertallet vil særlig fremheve viktigheten av at det foreslås tydelige regler om god inkassoskikk og kommunikasjon med skyldnere. Dette vil etter dette flertallets syn bidra til mer forutsigbarhet og bedre praksis i bransjen og gi et styrket vern for personer i sårbare situasjoner. Mer informative inkassovarsler og -prosesser gjør det i tillegg enklere for skyldnere å forstå kravene og hvilke rettigheter og plikter de har. Dette kan igjen bidra til tidligere oppgjør og færre konflikter.

Videre vil dette flertallet fremheve at lovforslaget også inneholder tiltak for å styrke kvaliteten og profesjonaliteten i inkassobransjen, blant annet gjennom høyere krav til kvalifikasjoner og tydeligere regler om virksomhetsstyring og ansvar. Samlet sett vil dette kun-

ne bidra til bedre etterlevelse av regelverket og høyere tillit til inkassoinstituttet.

Dette flertallet mener på denne bakgrunn at lovforslaget legger til rette for en mer moderne, tydelig og balansert regulering av inkassovirksomhet. Forslaget vil etter dette flertallets syn bidra til både mer effektiv innkreving og bedre beskyttelse av skyldnere, og dermed styrke tilliten til systemet for inndrivning av pengekrav.

Et tredje flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Senterpartiet, viser til at forslaget til ny inkassolov er omfattende og vil få store konsekvenser for næringslivet og for private kreditorer. Dette flertallet understreker at lovverket må sikre effektiv og forutsigbar inndrivning, samtidig som rettsikkerheten ivaretas for både skyldnere og fordringshaver. Dette flertallet peker på at det er nødvendig å begrense byråkrati og administrative byrder, samt at sanksjoner må være proporsjonale og bygge på klare hjemler. Dette flertallet merker seg at proposisjonen dels gjennomfører regler knyttet til EUs NPL-direktiv, og understreker at gjennomføringen må skje på en måte som ikke svekker konkurransen eller påfører næringslivet unødvendige kostnader.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet deler intensjonen i forslaget og viser til at det i forslag til lovens §§ 20 og 21 fremgår at inkassovarsler og betalingsoppfordringer skal gi kortfattet generell informasjon om hvordan skyldneren kan ta kontakt om betalingsvanskeligheter, og av § 16 tredje ledd fremgår det at dersom skyldneren ber om det, skal inkassoforetak veilede skyldneren om håndtering av betalingsvanskeligheter eller henvise til instanser som kan gi slik veiledning. Dette skal typisk være tilgjengelig offentlig og kommunal gjeldsrådgivning, som Nav.

Disse medlemmer vil imidlertid påpeke at det årlig drives inn krav for over 100 mrd. kroner gjennom inkassobyråene, og at det er fare for at svært mange skyldnere kan misforstå eller av andre grunner kontakte offentlig gjeldsrådgivning unødvendig dersom kontaktinformasjonen dit gis i inkassovarsler og betalingsoppfordringer. Dette vil kunne gå kraftig ut over kapasiteten i disse tjenestene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener regjeringens forslag balanserer de ulike hensynene i loven på en god måte.

Komiteens medlemmer fra Høyre er bekymret for at EUs NPL-direktiv ikke gjennomføres raskt nok som følge av at ansvaret er delt mellom ulike departement. Disse medlemmer mener at et enhetlig regelverk i Europa legger til rette for bedre samarbeid på

tvers av land, bedre konkurranse og effektiv innkreving. Forutsigbare rammebetingelser er viktig for å legge til rette for at inkassobransjen kan ivareta sitt samfunnsoppdrag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Kristelig Folkeparti vil vise til at utviklingen i inkassobransjen har vært betydelig siden gjeldende inkassolov ble vedtatt i 1988, blant annet gjennom sterk vekst i antall saker, økt digitalisering og omfattende automatisering av inndrivingsprosessene.

Disse medlemmer mener det er behov for en modernisering av inkassolovgivningen. Regjeringens forslag innebærer etter disse medlemmers vurdering flere forbedringer, blant annet gjennom tydeligere regulering av god inkassoskikk, klarere krav til kommunikasjon med skyldnere, mer informative inkassovarsler og betalingsoppfordringer, oppdaterte regler om kostnadsdekning samt strengere krav til kvalifikasjoner i inkassobransjen.

Disse medlemmer vil samtidig understreke at en inkassolov må balansere ulike hensyn. Fordringshaver må ha effektive ordninger for å få oppgjør for legitime krav, samtidig som skyldnere må sikres en hensynsfull og rettsikker behandling.

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti viser til at gjeldsproblemer ofte rammer personer i særlig sårbare situasjoner, og at alvorlige økonomiske belastninger kan få betydelige konsekvenser for helse og livskvalitet. Disse medlemmer mener derfor at ny inkassolovgivning må legge sterkere vekt på forebygging, rettsikkerhet og lavere kostnadsbelastning for skyldnere.

Disse medlemmer mener regelverket fortsatt er for komplekst, og at utredningsgrunnlaget burde vært mer grundig, slik blant annet Regelrådet har påpekt. Inkassoregelverket må bidra til færre urettmessige krav, mer oversiktlige prosesser og et sterkere skyldnervern, samtidig som kommunene ikke påføres unødvendig byråkrati.

Etter disse medlemmers vurdering er det rom for å gjøre ny inkassolov mer sosialt ansvarlig, mer proporsjonal og mindre gebyrdrevet som næringsvirksomhet.

Disse medlemmer viser til at forebygging av gjeldsproblemer er et sentralt hensyn i arbeidet med å redusere økonomiske vanskeligheter for enkeltpersoner og familier. Etter disse medlemmers syn bør dette hensynet også gjenspeiles tydelig i lovens formålsbestemmelse.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at forebygging av gjeldsproblemer tas inn som et uttrykkelig hensyn i inkassolovens formålsbestemmelse.»

Disse medlemmer viser til at digitalisering og automatisering i økende grad preger inkassovirksomheten. Etter disse medlemmers syn er det behov for tydeligere rammer for bruk av automatiserte beslutningssystemer i inndrivingsprosessen, særlig der beslutninger kan få vesentlige konsekvenser for skyldneren.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sikrer at det stilles krav i inkassoloven om menneskelig kontroll av beslutninger om oversendelse til rettslig inndriving.»

Disse medlemmer viser til praksisen med såkalte «pay-back-modeller», hvor inkassoforetak yter økonomiske fordeler til fordringshavere for å få eller beholde inkassooppdrag. Etter disse medlemmers vurdering kan slike ordninger svekke tilliten til en uavhengig og forsvarlig inndrivingsprosess.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag som forbyr 'pay-back-modeller' hvor inkassoforetak yter økonomiske fordeler til fordringshavere for å få eller beholde inkassooppdrag.»

Disse medlemmer viser til at mange skyldnere først blir kjent med hjelpetiltak som kommunal gjeldsrådgivning på et altfor sent stadium. Etter disse medlemmers syn bør informasjon om slike tilbud formidles tidligere i prosessen.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sikrer at inkassovarsler og betalingsoppfordringer skal inneholde informasjon om tilgjengelig offentlig og kommunal gjeldsrådgivning.»

Disse medlemmer viser til at kravet til god inkassoskikk er et sentralt rettssikkerhetsprinsipp i inkassolovgivningen. Etter disse medlemmers vurdering bør innholdet i dette kravet presiseres i loven for å styrke skyldnernes rettssikkerhet og gjøre regelverket mer forutsigbart.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sikrer tydeligere lovfesting av innholdet i kravet til god in-

kassoskikk, herunder at brudd på bestemmelser fastsatt i eller i medhold av inkassoloven ved inndrivingen i seg selv skal anses som brudd på god inkassoskikk.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti noterer seg at det ifølge Finanstilsynet ble opprettet 11,7 millioner nye inkassosaker i 2024, hvorav 9,1 millioner gjaldt forbrukere. Samlet inkassogjeld for norske forbrukere utgjorde ved utgangen av året 114 mrd. kroner, med en gjennomsnittlig gjeld på om lag 11 300 kroner per sak.

3.2 Bevillinger og godkjenninger

Komiteen merker seg at regjeringen foreslår å videreføre dagens konsesjonsregulering, som innebærer at det er separate bevilninger for fremmedinkasso og oppkjøpsinkasso.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til forslaget til ny inkassolov § 6, som viderefører en struktur der fremmedinkasso og oppkjøpsinkasso forutsettes organisert i separate foretak, og at ett og samme foretak ikke kan kombinere disse virksomhetstypene. Disse medlemmer vil uttrykke bekymring for at denne strukturen innebærer en særregulering i Norge og avviker fra reglene i Norden og EU. I tillegg er det uklareheter med implementeringen av EUs NPL-direktiv, som igjen vil komplisere strukturene med en tredje konsesjon og de administrative byrder det medfører.

Disse medlemmer er opptatt av at inkassoforetak i Norge i hovedsak ikke får strengere og flere regulatoriske utfordringer sammenlignet med Norden og EU, noe som kan påvirke norske inkassoforetaks konkurranseevne. Dette innebærer en økende risiko for at foretak som driver både fremmed- og oppkjøpsinkasso, vil flytte virksomheten ut av Norge. Utflytting vil igjen kunne ha negative konsekvenser for skyldnerne, blant annet ved at rådgivning og oppfølging i større grad vil skje fra utlandet. Disse medlemmer mener det bør være et vesentlig mål at endelig utforming og praktisering av bevillingsregimet gir forutsigbare rammer for bransjen og bidrar til stabile, norske kompetansemiljøer for rådgivning og oppfølging av skyldnere.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Inkassoloven § 6 andre ledd skal lyde:

Bevillingen skal avgrenses til å gjelde enten fremmedinkassovirksomhet eller oppkjøpsinkassovirksomhet. Hvis inkassoforetaket ikke har Norge som hjemstat, skal bevillingen avgrenses slik at den ikke gir foretaket rett til å inndrive krav som er omfattet av direktiv (EU) 2021/2167. § 47 syvende ledd gjelder tilsvarende. Fi-

nanstilsynet kan angi at bevilling til fremmedinkassovirksomhet ikke gir rett til å behandle klientmidler.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til forslaget fra komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet om å åpne for at inkassoforetak kan utøve både fremmedinkasso og oppkjøpsinkasso under en hensiktsmessig og samlet tillatelse. Disse medlemmer viser til at helt siden kravet om bevilling for å drive oppkjøpsinkassovirksomhet ble innført, har regelen vært at man ikke kan drive fremmedinkasso- og oppkjøpsinkassovirksomhet i samme foretak. Dette er begrunnet i at det anses å være i strid med god inkassoskikk dersom fremmedinkassoforetak er økonomisk involvert i inkassoprosessen, blant annet for å sikre at man ikke lar egne interesser gå foran andres på en ikke-legitim måte. Disse medlemmer viser blant annet til at dersom det samme inkassoforetak hadde bevilling til å drive både fremmedinkasso- og oppkjøpsinkassovirksomhet, kunne foretaket hatt økonomiske interesser i å gjøre en laber innsats med å inndrive kravet på vegne av fordringshaveren for deretter å kjøpe kravet av fordringshaveren for en lav sum, og at kun muligheten for dette i seg selv kan bidra til å svekke tiliten til bransjen.

3.3 Tap av kostnadsdekning for fordringshaver

Komiteen merker seg at regjeringen foreslår at fordringshaverens krav om kostnadsdekning bortfaller ved brudd på lov, forskrift eller pålegg. Unntak gjelder ved «feil» som ikke kunne hatt noen konsekvenser for skyldneren. Videre gjelder unntak for feil som skyldes forhold på skyldnerens side.

Komiteen registrerer at flere høringsinstanser mener denne reguleringen medfører at rent bagatellmessige forhold vil få uproporsjonale konsekvenser.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Senterpartiet, viser til at salær kreves inn fra fordringshaver for å dekke kostnader til inndrivning av kravet, og adgangen til å få dekket slike kostnader er avgjørende for at inkassoselskaper kan drive sin virksomhet. Flertallet mener det er riktig at kravet om dekning av salær skal kunne bortfalle dersom fordringshaveren har gjort feil, men mener det må være proporsjonalitet mellom regelbruddet og bortfall av salærkravet. Flertallet merker seg at regjeringen foreslår at salærkravet ikke skal bortfalle dersom feilen ikke kunne hatt betydning for skyldneren. Flertallet viser til statsrådets svarbrev av 9. mars 2026 og legger til grunn at regjeringens forslag vil kunne innebære at rent bagatellmessige feil ikke automatisk skal føre til at salærkravet bortfaller.

Flertallet viser til statsrådets henvisning til arbeidsgruppens rapport, hvor følgende fremgår:

«Etter praksis omfatter god inkassoskikk alle slags større og mindre feil i inndrivningen, og det oppfattes lite rimelig og lite treffende at rene bagateller som ikke har hatt noen konsekvenser for skyldneren, automatisk skal medføre at kravet på kostnadsdekning går tapt. Eksempler på bagateller er at det er opplyst feil rentesats når utregningen er riktig, at det er gitt feilaktige opplysninger som straks rettes, og at det er gitt enkeltstående upresise formuleringer når det som skal formidles, uansett går klart fram. Grensene for bagatellmessige feil må fastsettes nærmere i tilsyns- og nemndspraksis. Foruten ved rene bagateller vil bestemmelsen kunne komme til anvendelse der inkassoforetak av eget tiltak har rettet opp feilen før den har kunnet få noen konsekvenser for skyldneren. Unntaksregelen bør etter arbeidsgruppens syn være snever og så klar som mulig, slik at regelen ikke fører til usikkerhet i et stort antall saker.»

Flertallet mener denne redegjørelsen skal legges til grunn i vurderingen av om feil skal kunne føre til bortfall av salærkrav fra fordringshavers side.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at det i lovforslaget er flere bestemmelser som skal forebygge utenrettslig inndrivning av omtvistede krav, herunder at utenrettslig inndrivning som hovedregel ikke kan kreves erstattet dersom skyldneren har fremsatt en innsigelse mot kravet. Disse medlemmer deler oppfatningen av at inndrivning av omtvistede krav er alvorlig og vil kunne gi grunnlag for overtredelsesgebyr, men ønsker ikke å gi konkrete føringer om dette. Disse medlemmer påpeker at overtredelsesgebyr er en inngripende reaksjon som regnes som straff etter Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK), og at det følger av internasjonale retningslinjer, anbefalinger og praksis at tilsynsvirksomhet skal være risikobasert. Disse medlemmer mener dette også skal være førende for hvordan Finanstilsynet innretter sin virksomhet og gjør sine prioriteringer i tilsynet med inkassoloven.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig at inkassoforetak forholder seg strengt til god inkassoskikk, og at skyldnere ikke skal være skadelidende for feil begått av foretaket. Disse medlemmer ser likevel at forslaget til ny formulering i loven kan medføre at inkassoforetaket kan miste krav på kostnadsdekning for bagatellmessige feil som ikke har hatt konsekvenser for skyldneren, men som kunne hatt det. Dette kan gi urimelige konsekvenser for inkassoforetaket.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Inkassoloven § 18 andre ledd skal lyde:

Kostnadene til utenrettslig inndriving kan ikke kreves erstattet dersom regelen om god inkassoskikk, jf. § 14, er brutt overfor skyldneren i saken, eller dersom inkassoforetaket har unnlatt å følge pålegg som Finanstilsynet har gitt av hensyn til skyldnerne. Dette gjelder likevel ikke dersom det er gjort feil som ikke kunne ha hatt noen konsekvenser av betydning for skyldneren, dersom det er gjort bagatellmessige feil eller ved feil som skyldes forhold på skyldnerens side.»

Disse medlemmer mener skillet bør gå ved om feilen er bagatellmessig og ikke kunne hatt konsekvenser «av betydning» for skyldneren. Det vil si at en for eksempel feilaktig utregning på bare noen få kroner per skyldner, som ikke kunne ført til at salærsatsen ble endret, ikke kan kvalifisere til at kostnadsdekning bortfaller så lenge feilen blir rettet.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne mener regjeringens forslag om tap av kostnadsdekning for fordringshaver er godt. Dette medlem mener det er i strid med god inkassoskikk å bruke metoder som utsetter noen for urimelig påtrykk, skade eller ulempe, herunder å foreta unødvendige rettslige skritt i inndrivingen. Det er også i strid med god inkassoskikk å bryte bestemmelser fastsatt i eller med hjemmel i loven, herunder inndriving av forfalte pengekrav. Dette medlem mener det bør tydeliggjøres i loven at brudd på bestemmelser gitt i eller i medhold av loven utgjør brudd på god inkassoskikk, og dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til endring i inkassoloven slik at det tydelig fremgår at brudd på bestemmelser fastsatt i eller med hjemmel i loven er i strid med god inkassoskikk.»

Dette medlem viser videre til høringsinnspill fra Jussbuss, som dokumenterer en praksis der inkassoforetak driver inn omtvistede krav gjennom ordinær inkasso. Dette skaper betydelig belastning for forbrukere og svekker tilliten til regelverket.

Det er etter dette medlems syn utilstrekkelig at reaksjonen mot slik praksis i hovedsak består av tapt kostnadsdekning, da dette forutsetter at den enkelte forbruker selv forfølger saken. For å sikre etterlevelse av kravet til god inkassoskikk bør Finanstilsynet kunne illegge overtredelsesgebyr der et foretak driver inn omtvistede krav ved ordinær inkasso, og dette medlem fremmer på den bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sikrer at overtredelse av forbudet mot ordinær inndriving av omtvistede krav i inkassoloven sanksjoneres med overtredelsesgebyr.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til forslag og merknader fra komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne om å tydeliggjøre at brudd på lovens regler er et brudd på god inkassoskikk. Disse medlemmer deler synet om at det er et betydelig overlapp mellom lovens regler og kravet til god inkassoskikk, men deler departementets vurdering av at man ikke ser behovet for å slå fast i loven at brudd på alle lovens presise regler innebærer brudd på god inkassoskikk.

3.4 Kostnadsdekning ved utenrettslig inndriving

Komiteen merker seg at regjeringen foreslår en forskriftshjemmel som nærmere skal regulere hvordan inkassoforetaket kan kreve kostnadsdekning. Komiteen merker seg at hvor store kostnader inkassator kan kreve dekket, blant annet vurderes etter hvor mange skritt som er tatt, og hvilke handlinger inkassator har gjennomført.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at da Fremskrittspartiet satt i regjering, ble det gjort flere tiltak for å redusere skyldneres kostnader ved inkasso, ved blant annet at inkassosalærene ble redusert og fryst. Konsekvensene av disse grepene er for eksempel at maksimalsatsen på såkalt lett salær i dag er 175 kroner, men den ville vært på 445 kroner uten disse grepene. Dette var viktige og riktige grep som blant annet var begrunnet i at inkassobedriftenes kostnader hadde gått ned som følge av effektivisering og automatiserte løsninger. Grepene har ført til at inkassobedriftene har blitt færre og lønnsomheten lavere.

Disse medlemmer mener at rimelig kostnadsdekning ved utenrettslig inndriving er avgjørende for at små og mellomstore virksomheter skal våge å selge på kreditt. Disse medlemmer ber regjeringen presisere i forskrift at gebyrnivå og salærstruktur skal reflektere reelle og dokumenterbare kostnader, og at det ikke innføres regler som i praksis skyver uforholdsmessige kostnader over på fordringshaver i saker der skyldneren åpenbart har misligholdt. Disse medlemmer viser til at både Virke og Finans Norge i høringen har pekt på behovet for forutsigbare satser og proporsjonalitet, og at for store kutt i kostnadsdekning vil svekke betalingsmoralen og øke tap i næringslivet.

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti viser til at nivået på utenrettslige inndrivingskostnader i enkelte tilfeller kan føre til at gebyrene blir uforholdsmessig høye, særlig ved mindre pengekrav. Disse medlemmer mener gebyrnivået i mindre grad bør gjøre inkasso lønnsomt i standardiserte volumsaker.

Disse medlemmer viser videre til at dagens regler i praksis innebærer at skyldner i hovedsak bærer kostnadene ved utenrettslig inkasso, til tross for at skyldner ikke har innflytelse over valg av inkassoforetak eller kostnadsnivå. Etter dette medlems syn kan en viss kostnadsdeling bidra til sterkere kostnadsbevissthet og mer reell priskonkurranse i markedet.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om regler som innebærer at kostnader ved utenrettslig inndrivning i større grad fordeles mellom fordringshaver og skyldner.»

Disse medlemmer viser til automatisk KPI-justering av inkassosatsen. Etter disse medlemmers vurdering kan en slik ordning gi overkompensasjon til inkassobransjen, ettersom digitalisering og automatisering over tid har redusert de faktiske kostnadene ved inndrivning.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at inkassosatsen kun justeres etter nøye vurdering og ved konkret vedtak.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til de ulike forslagene fra komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne og forslagene fra komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti om de standardiserte erstatningsbeløpene som skal fastsettes etter lovens § 19.

Disse medlemmer vil fastholde utgangspunktet om at det er den som misligholder en betalingsplikt, som skal dekke nødvendige kostnader for inndrivning. Disse medlemmer viser også til at det følger av lovforslaget § 19 første ledd andre punktum at de standardiserte erstatningsbeløpene skal fastsettes «med sikte på at de skal dekke rimelige inndrivingskostnader for et flertall av sakene som beløpet gjelder». Disse medlemmer deler imidlertid oppfatningen av at man ikke skal gjeninnføre en ordning med en ren KPI-justering, da dette potensielt kan føre til en overkompensasjon, og viser til at regjeringen også har varslet at den er enig i dette. Disse medlemmer ser derfor ikke en grunn til å vedta et anmodningsvedtak om dette.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at digitaliseringen har redusert kostnadene ved inkassovirksomhet, og mener at det taler sterkt for at inkassosatsen ikke bør økes ytterligere, herunder ikke KPI-justeres, og at dagens nivå allerede utgjør en betydelig belastning for personer med svak økonomi. Det bør også vurderes om kostnadene ved

utenrettslig inndrivning bør deles mellom skyldner og kreditor, ettersom det er kreditor som velger inkassoforetak.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen hindre ytterligere økninger i inkassosatsen.»

3.5 Krav til inkassoforetakets samordning av krav mot samme skyldner

Komiteen merker seg at regjeringen foreslår å følge opp arbeidsgruppens forslag om å lovfeste regler om inkassoforetakets inndrivning av flere krav med samme skyldner og fordringshaver. Komiteen viser til at regjeringen mener den foreslåtte reguleringen i hovedsak er en videreføring av gjeldende ulovfestede regler og en oppfølging av arbeidsgruppens forslag. Regjeringen foreslår at kravene som hovedregel skal inndrives samlet. Det gjøres unntak for tilfeller der skyldner motsetter seg sammenslåing av kravene, f.eks. på grunn av innsigelser mot ett eller flere av kravene. Videre foreslås unntak dersom kravene kan inndrives hver for seg i den utstrekning en rettslig inndrivning av kravene vil være ulik, for eksempel fordi noen av kravene er omtvistet.

Komiteen har merket seg at enkelte aktører mener det ikke skal pålegges en plikt til samordning av krav mot samme skyldner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet støtter målsettingen om hensynsfull og ryddig inndrivning, men advarer mot en generell og ubetinget samordningsplikt som kan medføre betydelige IT-tilpasninger, forsinkelser og tvister om hvilke krav som faktisk kan samordnes. Disse medlemmer mener at samordning må bygge på praktiske og forholdsmessige kriterier, og at plikten bør begrenses til tilfeller der (1) kravene er uomtvistede, (2) er på tilsvarende stadier i innfordringsløpet, og (3) samme inkassoforetak eller integrerte løsninger benyttes. For øvrig bør det gjelde en «kan-regel» med rett til å avstå fra samordning der dette er uforholdsmessig kostnads- eller risikodrivende.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Inkassoloven § 22 første ledd skal lyde:

Et innkassoforetaks utenrettslige inndrivning av flere krav med samme skyldner og fordringshaver skal skje samlet dersom kravene er på tilsvarende stadier i inndrivingsløpet og det ikke er fremsatt innsigelser mot kravene. Det samme gjelder når ulike inkassoforetak inndriver kravene, dersom de samme integrerte løsningene benyttes. Kravene kan inndrives hver for seg dersom en samlet inndrivning vil føre til uforholdsmessige kostnader eller uforholdsmessig risiko for feil.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet understreker at sammenslåing av krav er et viktig og komplisert tema, og viser til statsrådets brev av 9. mars 2026, der det advares mot lovendringen komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår. Disse medlemmer registrerer imidlertid at komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er ansvarlig å endre sentrale regler for en bransje som forvalter over 100 mrd. kroner årlig, uten at reglene har vært på høring.

Disse medlemmer viser til at det i utgangspunktet er viktig for skyldnerne at flest mulig krav innføres samlet, og for bransjen er det viktig med klare og velfungerende regler, og at forslaget fra Fremskrittspartiet bidrar til det motsatte.

3.6 Overtredelsesgebyr – administrative sanksjoner

Komiteen merker seg at regjeringen foreslår å innføre en hjemmel for at Finanstilsynet kan ilegge overtredelsesgebyr for styremedlemmer, varamedlemmer til styret, daglig leder, daglig leders stedfortreder, fagansvarlig og eiere med betydelige eierandeler, dersom de forsettlig eller grovt uaktsomt har begått overtredelser eller medvirket til å begå overtredelser av bestemmelsene nevnt i foreslåtte § 52 første og andre ledd.

Komiteen viser til at overtredelsesgebyr er en administrativ reaksjon, som har et tydelig straffelignende preg. Komiteen understreker derfor viktigheten av gode rettssikkerhetsgarantier ved illeggelse av slike overtredelsesgebyr.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, mener at regjeringen må sørge for bedre rettssikkerhet i forbindelse med illeggelse av overtredelsesgebyr. Flertallet viser til at Stortinget i forbindelse med behandlingen av ny forvaltningslov fattet følgende enstemmige vedtak:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at rettssikkerheten ivaretas når staten legger privatpersoner og virksomheter administrative sanksjoner, og ber regjeringen utrede hvordan kravene til saksbehandling som EMK artikkel 6 oppstiller for slike saker, kan ivaretas.»

Flertallet mener dette vedtaket må følges raskt opp, og at eventuelle endringer som gjøres for å bedre rettssikkerheten i forbindelse med administrative reaksjoner, får betydning for illeggelse av overtredelsesgebyr i den nye inkassoloven.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at administrative overtredelsesgebyr kan være et egnet virkemiddel ved alvorlige og doku-

menterte brudd, men er kritiske til å åpne for personlig ansvar for fagansvarlige. Spesielt fagansvarlige har liten innflytelse på strategiske beslutninger og er underlagt arbeidsgivers styringsrett. Disse kan derfor med regjeringens forslag bli satt i en urimelig risikofylt situasjon. Disse medlemmer viser til at aktører i bransjen og juridiske miljøer under høringen advarte mot personlig gebyransvar og etterlyste klare prosessuelle rettssikkerhetsgarantier.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Inkassoloven § 52 fjerde ledd skal lyde:

Styremedlemmer, varamedlemmer til styret, daglig leder, daglig leders stedfortreder og eiere med betydelige eierandeler kan ilegges overtredelsesgebyr dersom de forsettlig eller grovt uaktsomt har begått overtredelser eller medvirket til å begå overtredelser som angitt i første og andre ledd.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet påpeker at arbeidsgivers styringsrett ikke omfatter pålegg om å bryte loven, og at fagansvarlige kun kan ilegges overtredelsesgebyr dersom de forsettlig eller grovt uaktsomt har begått overtredelser eller medvirket til å begå overtredelser som angitt i lovforslaget § 52 første og andre ledd, og at inkassoloven § 34 pålegger den fagansvarlige et særlig ansvar for å påse at inkassovirk-somheten utøves i samsvar med gjeldende regler, samt at det følger av direktiv (EU) 2021/2167 artikkel 23 nr. 5 at administrative sanksjoner blant annet skal kunne ilegges «andre personer, som i henhold til nasjonal rett er ansvarlige for overtrædelsen».

Disse medlemmer mener dessuten at en slik bestemmelse kan gi bedre regeletterlevelse og kan være en egnet reaksjon, avhengig av omstendighetene i saken. I proposisjonen er det blant annet vist til at styret og fagansvarlige har ulike ansvarsoppgaver, og dersom fagansvarlige forsettlig eller grovt uaktsomt bryter sine forpliktelser, mens styret overholder reglene, vil det ofte være mer treffende at fagansvarlige skal ilegges overtredelsesgebyr. Disse medlemmer viser dessuten til at forslaget om å innføre en hjemmel for illeggelse av overtredelsesgebyr for fysiske personer har fått støtte fra Finanstilsynet og Forbrukerrådet.

3.7 Advokaters adgang til å drive inkassovirksomhet

Komiteen merker seg at regjeringen foreslår at advokater bare i enkelttilfeller skal ha adgang til å inn-drive forfalte pengekrav på vegne av andre, og da under forutsetning av at de har ytet eller yter rettslig bistand til fordringshaveren i tilknytning til det samme kravet.

Komiteen merker seg at dette innebærer at advokater som hovedregel må ha inkassobevilling for å drive

fremmedinkassovirksomhet, på lik linje med andre. Komiteen merker seg at regjeringen begrunner dette med at advokatbevilling i seg selv ikke godtgjør at advokaten har de nødvendige kvalifikasjoner for å drive inkassovirksomhet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Senterpartiet, viser til at et lite antall advokater årlig bistår klienter med inkassovirksomhet. Dette er særlig praktisk for advokater på mindre steder, hvor advokaten også kan bistå lokalt næringsliv med innkreving gjennom inkasso.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Inkassoloven § 6 fjerde ledd skal lyde:

Advokater som har norsk advokatbevilling, kan drive fremmedinkassovirksomhet uten inkassobevilling. Reglene som gjelder for fremmedinkassoforetak etter § 4, § 9, kapittel 3 og kapittel 4, gjelder tilsvarende så langt de passer. Det samme gjelder forskrifter gitt med hjemmel i disse bestemmelsene, hvis ikke annet fremgår av forskriften.»

«Inkassoloven § 2 andre ledd tredje punktum skal lyde:

Hvilke regler som gjelder for advokater som driver fremmedinkassovirksomhet, følger av § 6 fjerde ledd.»

Flertallet viser til at regjeringen foreslår at advokater skal ha anledning til å drive inkassovirksomhet for krav advokaten allerede har bistått klienten med, men ikke i de tilfeller der klienten tar kontakt for å få gjennomført et inkassooppdrag. Ettersom advokater også etter regjeringens forslag skal ha en snever adgang til å drive inkassovirksomhet uten inkassobevilling, kan flertallet vanskelig se at argumentet om at advokater ikke har tilstrekkelige kvalifikasjoner eller kompetanse til å drive inkassovirksomhet, kan ha særlig betydning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til statsrådets brev til komiteen 9. mars 2026, der forslaget om en helt generell adgang for advokater til å drive inkassovirksomhet uten inkassobevilling frarådes. Disse medlemmer påpeker at verken jusstudiet eller advokatkurset gir opplæring i inkassovirksomhet, og at en generell adgang for advokater til å drive inkassovirksomhet øker risikoen for omgåelser. Disse medlemmer fremholder dessuten at all inkassovirksomhet av et visst omfang bør være underlagt risikostyringsforskriften og Finanstilsynets tilsyn, og skyldnerne bør ha klageadgang til Finansklagenemnda Inkasso, noe som ikke er tilfelle dersom dette forslaget vedtas.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Inkassoloven § 6 fjerde ledd skal lyde:

Advokater som har stilt sikkerhet etter advokatloven § 5, kan i enkelttilfeller inn drive forfalte pengekrav på vegne av andre uten inkassobevilling dersom de har ytet eller yter rettslig bistand til fordringshaveren i tilknytning til det samme kravet.»

3.8 Forhandlingsplikt før inndriving

Komiteens medlemmer fra Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti viser til at flere inkassosaker kunne vært løst tidligere dersom partene i større grad forsøkte å komme frem til en løsning før sakene eskalerer. Etter disse medlemmers syn kan en lovfestet plikt til å forsøke forhandling bidra til mer hensynsfulle prosesser og redusere unødige kostnader for begge parter.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en lovfestet plikt for fordringshaver til å forsøke å forhandle med skyldner før saken oversendes til rettslig inndriving.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne mener at tidlig dialog mellom fordringshaver og skyldner kan redusere behovet for inkasso og forebygge unødvendige kostnader. Dette medlem mener derfor at regjeringen bør utrede en plikt for fordringshaver til å forsøke minnelig løsning før inkassosak oversendes, og dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede en forhandlingsplikt som pålegger fordringshaver å forsøke minnelig løsning før inkassoprosess igangsettes.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til forslag fra Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti om «forhandlingsplikt» og viser til at det etter lovens forslag til § 14 andre ledd er «i strid med god inkassoskikk å bruke inkassometoder som utsetter noen for urimelig påtrykk, skade eller ulempe, herunder å foreta unødvendige rettslige skritt i inndrivingen». Disse medlemmer vil understreke at dette ofte også vil måtte innebære en plikt til å «forhandle» med skyldner for å unngå urimelig påtrykk eller foreta unødvendige rettslige skritt.

4. Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet:

Forslag 1

Inkassoloven § 6 fjerde ledd skal lyde:

Advokater som har stilt sikkerhet etter advokatloven § 5, kan i enkelttilfeller inndrive forfalte pengekrav på vegne av andre uten inkassobevilling dersom de har ytet eller yter rettslig bistand til fordringshaveren i tilknytning til det samme kravet.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 2

Inkassoloven § 6 andre ledd skal lyde:

Bevillingen skal avgrenses til å gjelde enten fremmedinkassovirksomhet eller oppkjøpsinkassovirksomhet. Hvis inkassoforetaget ikke har Norge som hjemstat, skal bevillingen avgrenses slik at den ikke gir foretaket rett til å inndrive krav som er omfattet av direktiv (EU) 2021/ 2167. § 47 syvende ledd gjelder tilsvarende. Finanstilsynet kan angi at bevilling til fremmedinkassovirksomhet ikke gir rett til å behandle klientmidler.

Forslag 3

Inkassoloven § 18 andre ledd skal lyde:

Kostnadene til utenrettslig inndrivning kan ikke kreves erstattet dersom regelen om god inkassoskikk, jf. § 14, er brutt overfor skyldneren i saken, eller dersom inkassoforetaget har unnlatt å følge pålegg som Finanstilsynet har gitt av hensyn til skyldnerne. Dette gjelder likevel ikke dersom det er gjort feil som ikke kunne ha hatt noen konsekvenser av betydning for skyldneren, dersom det er gjort bagatellmessige feil eller ved feil som skyldes forhold på skyldnerens side.

Forslag 4

Inkassoloven § 22 første ledd skal lyde:

Et inkassoforetags utenrettslige inndrivning av flere krav med samme skyldner og fordringshaver skal skje samlet dersom kravene er på tilsvarende stadier i inndrivingsløpet og det ikke er fremsatt innsigelser mot kravene. Det samme gjelder når ulike inkassoforetak inndriver kravene, dersom de samme integrerte løsningsgene benyttes. Kravene kan inndrives hver for seg dersom en samlet inndrivning vil føre til uforholdsmessige kostnader eller uforholdsmessig risiko for feil.

Forslag 5

Inkassoloven § 52 fjerde ledd skal lyde:

Styremedlemmer, varamedlemmer til styret, daglig leder, daglig leders stedfortreder og eiere med betydelige eierandeler kan ilegges overtredelsesgebyr dersom de forsettlig eller grovt uaktsomt har begått overtredel-

ser eller medvirket til å begå overtredelser som angitt i første og andre ledd.

Forslag fra Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti:

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at forebygging av gjeldsproblemer tas inn som et uttrykkelig hensyn i inkassolovens formålsbestemmelse.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sikrer at det stilles krav i inkassoloven om menneskelig kontroll av beslutninger om oversendelse til rettslig inndrivning.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen fremme forslag som forbyr «pay-back-modeller» hvor inkassoforetak yter økonomiske fordeler til fordringshavere for å få eller beholde inkassooppdrag.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sikrer at inkassovarsler og betalingsoppfordringer skal inneholde informasjon om tilgjengelig offentlig og kommunal gjeldsrådgivning.

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sikrer tydeligere lovfesting av innholdet i kravet til god inkassoskikk, herunder at brudd på bestemmelser fastsatt i eller i medhold av inkassoloven ved inndrivningen i seg selv skal anses som brudd på god inkassoskikk.

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om regler som innebærer at kostnader ved utenrettslig inndrivning i større grad fordeles mellom fordringshaver og skyldner.

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen sikre at inkassosatsen kun justeres etter nøye vurdering og ved konkret vedtak.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en lovfestet plikt for fordringshaver til å forsøke å forhandle med skyldner før saken oversendes til rettslig inndrivning.

Forslag fra Miljøpartiet De Grønne:*Forslag 14*

Stortinget ber regjeringen fremme forslag til endring i inkassoloven slik at det tydelig fremgår at brudd på bestemmelser fastsatt i eller med hjemmel i loven er i strid med god inkassoskikk.

Forslag 15

Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sikrer at overtredelse av forbudet mot ordinær inndrivning av omtvistede krav i inkassoloven sanksjoneres med overtredelsesgebyr.

Forslag 16

Stortinget ber regjeringen hindre ytterligere økning i inkassosatsen.

Forslag 17

Stortinget ber regjeringen utrede en forhandlingsplikt som pålegger fordringshaver å forsøke minnelig løsning før inkassoprosess igangsettes.

5. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om inkassovirksomhet og inndrivning av forfalte pengekrav (inkassoloven)

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1 Lovens formål

Loven skal legge til rette for forsvarlig og effektiv inndrivning av forfalte pengekrav, av hensyn til skyldnere, fordringshavere, inkassobransjen og kredittmarkedet.

§ 2 Lovens virkeområde

Loven gjelder inndrivning av forfalte pengekrav. Rettslig bistand ved omtvistede pengekrav regnes ikke som inndrivning, jf. likevel §§ 24 og 25.

Kapittel 1, § 6, kapittel 3 avsnitt I, § 54 og kapittel 9 gjelder for alle som inndriver forfalte pengekrav, hvis ikke noe annet er angitt. For øvrig gjelder loven bare for inkassoforetak. Hvilke regler som gjelder for advokater som driver fremmedinkassovirksomhet, følger av § 6 fjerde ledd.

Loven viker for regler gitt i eller med hjemmel i andre lover.

§ 3 Lovens anvendelse på Svalbard og Jan Mayen

Loven gjelder på Svalbard og Jan Mayen. Kongen kan i forskrift fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forholdene.

§ 4 Fravikelighet

Reglene gitt i eller med hjemmel i §§ 20 til 22 kan fravikes ved avtale mellom fordringshaveren og skyldneren, men ikke til skade for en skyldner som har pådratt seg forpliktelsen i egenskap av forbruker.

Reglene i § 26 tredje ledd første og tredje punktum kan fravikes ved avtale mellom fordringshaveren og inkassoforetaket.

For øvrig kan loven ikke fravikes ved avtale.

§ 5 Definisjoner

I loven menes med

- egeninkasso: fordringshaverens inndrivning av egne forfalte pengekrav
- fremmedinkasso: inndrivning av forfalte pengekrav på vegne av andre. Reforhandling med skyldnere om vilkår og betingelser i avtalen som ligger til grunn for kravet, skal regnes som inndrivning hvis den som forhandler, opptrer på vegne av fordringshaveren uten å være låneformidlingsforetak etter låneformidlingsloven. Informasjon til skyldnere om endringer i rentesatser, kostnader eller betalinger for forfalte krav på vegne av fordringshaveren regnes også som inndrivning.
- oppkjøpsinkassovirksomhet: fordringshaverens inndrivning av egne pengekrav som er kjøpt opp etter forfall. Oppkjøpsinkassoforetakets reforhandling med skyldnere om vilkår og betingelser i avtalen som ligger til grunn for kravet, og informasjon til skyldnere om endringer i rentesatser, kostnader eller betalinger for forfalte krav regnes også som inndrivning.
- fremmedinkassovirksomhet: ervervsmessig eller stadig inndrivning av forfalte pengekrav på vegne av andre
- inkassovirksomhet: oppkjøpsinkassovirksomhet og fremmedinkassovirksomhet
- inkassoforetak: foretak som har bevilling til å drive inkassovirksomhet
- betydelig eierandel: direkte eller indirekte eierandel som representerer minst ti prosent av aksjekapitalen eller stemmene, eller som på annen måte gjør det mulig å utøve betydelig innflytelse over forvaltningen av foretaket. Like med vedkommende eiers egne aksjer regnes aksjer som eies av dennes nærstående. Med nærstående menes her personer som nevnt i verdipapirhandeloven § 2-5.
- forbruker: fysisk skyldner i et avtaleforhold, som ikke hovedsakelig har inngått avtalen som ledd i næringsvirksomhet

- i. direktiv (EU) 2021/2167: Europaparlaments- og rådsdirektiv 2021/2167 av 24. november 2021 om kredittjenestefirmaer og kredittkjøpere og om endring av direktiv 2008/48/EF og 2014/17/EU, som inntatt i EØS-avtalen vedlegg [IX] kapittel [II] punkt [x] og med de tilpasninger som følger av vedlegg [IX], protokoll 1 til EØS-avtalen og EØS-avtalen for øvrig.

Kapittel 2 Inkassobevilling og personlige godkjenninger

§ 6 Krav om bevilling for å drive inkassovirksomhet

Inkassovirksomhet kan bare drives av foretak som har bevilling fra Finanstilsynet.

Bevillingen skal avgrenses til å gjelde enten fremmedinkassovirksomhet eller oppkjøpsinkassovirksomhet, og det samme foretaket kan ikke ha begge typene bevillinger. Hvis inkassoforetaket ikke har Norge som hjemstat, skal bevillingen avgrenses slik at den ikke gir foretaket rett til å innføre krav som er omfattet av direktiv (EU) 2021/2167. § 47 syvende ledd gjelder tilsvarende. Finanstilsynet kan angi at bevilling til fremmedinkassovirksomhet ikke gir rett til å behandle klientmidler.

Foretak som har rett til å drive finansieringsvirksomhet etter finansforetaksloven, kan drive oppkjøpsinkassovirksomhet uten inkassobevilling.

Advokater som har norsk advokatbevilling, kan drive fremmedinkassovirksomhet uten inkassobevilling. Reglene som gjelder for fremmedinkassoforetak etter § 4, § 9, kapittel 3 og kapittel 4, gjelder tilsvarende så langt de passer. Det samme gjelder forskrifter gitt med hjemmel i disse bestemmelsene, hvis ikke annet fremgår av forskriften.

Personer som oppfyller kravene i yrkeskvalifikasjonsloven kapittel 2, kan uten hinder av første ledd drive inkassovirksomhet midlertidig.

§ 7 Vilkår for inkassobevilling

Finanstilsynet gir inkassobevilling etter søknad til et foretak når

- a. foretaket er en juridisk person som driver næringsvirksomhet
- b. foretaket er registrert i Foretaksregisteret
- c. foretaket har ansatt et tilstrekkelig antall fagansvarlige, som Finanstilsynet har godkjent, og som fyller vilkårene etter § 10
- d. styremedlemmer, varamedlemmer til styret, daglig leder, daglig leders stedfortreder og eiere med betydelige eierandeler anses egnet til å drive foretaket i samsvar med lover, forskrifter og god inkassoskikk, jf. § 12
- e. ledelsen samlet har tilstrekkelig kunnskap og erfaring til å lede foretaket på en forsvarlig måte

- f. inkassovirksomheten drives fra et fast forretningssted innenfor EØS-området
- g. foretaket slutter seg til en godkjent utenrettslig tvisteløsningsordning, jf. § 39
- h. foretaket har forsvarlige rutiner som angitt i § 33 første ledd.

For å få bevilling til fremmedinkassovirksomhet må foretaket dessuten

- a. ha stilt sikkerhet etter § 8
- b. oppfylle krav til økonomisk stilling etter § 9
- c. ha klientkonto, jf. § 26 andre ledd og forskrift gitt med hjemmel i § 26 åttende ledd første punktum, hvis bevillingen gir rett til å behandle klientmidler. Finanstilsynet kan sette ytterligere vilkår i bevillingen.

Foretaket skal til enhver tid oppfylle vilkår som følger av denne paragrafen, og vilkår i forskrift gitt med hjemmel i § 13 første ledd.

§ 8 Krav om sikkerhetsstillelse for fremmedinkassoforetak

Et fremmedinkassoforetak skal stille sikkerhet for ansvaret det pådrar seg overfor fordringshavere og skyldnere ved utøvelse av inkassovirksomheten.

Kongen gir i forskrift regler om sikkerhetsstillelsen.

§ 9 Krav til fremmedinkassoforetaks økonomiske stilling

Et fremmedinkassoforetak skal

- a. være i stand til å oppfylle forpliktelsene sine etter hvert som de forfaller
- b. ha eiendeler med en verdi som overstiger foretakets samlede forpliktelser
- c. ha en egenkapital som er forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i foretaket.

§ 10 Vilkår for godkjenning av fagansvarlige i inkassoforetak

Finanstilsynet godkjenner etter søknad fagansvarlige i fremmedinkassoforetak dersom vedkommende

- a. anses egnet og kvalifisert til å ivareta fagansvaret
- b. er godkjent prosessfullmektig etter § 11
- c. har fullført en godkjent ettårig høyere utdanning
- d. har bestått en inkassofaglig prøve for fagansvarlige i fremmedinkassoforetak.

Finanstilsynet godkjenner etter søknad fagansvarlige i oppkjøpsinkassoforetak dersom vedkommende

- a. anses egnet og kvalifisert til å ivareta fagansvaret
- b. godtgjør å ha minst tre års arbeidserfaring med innføring av forfalte pengekrav i løpet av de siste ti årene
- c. har bestått en inkassofaglig prøve for prosessfullmektig som nevnt i § 11.

Fagansvarlige i fremmedinkassoforetak skal til enhver tid oppfylle vilkårene i første ledd bokstav a og b og skal hvert tredje år bestå inkassofaglig prøve etter første

ledd bokstav d. Fagansvarlige i oppkjøpsinkassoforetak skal til enhver tid oppfylle vilkårene i andre ledd bokstav a og skal hvert femte år bestå inkassofaglig prøve etter andre ledd bokstav c.

§ 11 Vilkår for godkjenning av prosessfullmektiger i fremmedinkassoforetak

Finanstilsynet godkjenner etter søknad den som skal kunne opptre som prosessfullmektig i fremmedinkassoforetak etter konkursloven § 149 andre ledd andre punktum, tvangsfullbyrdsloven § 5-1 andre ledd andre punktum og § 6-2 første punktum og tvisteloven § 6-7 første ledd bokstav c. Søknaden godkjennes dersom vedkommende

- anses egnet og kvalifisert til å utføre alle slags inkassooppgaver i samsvar med lov, forskrifter og god inkassoskikk
- godtgjør å ha minst tre års arbeidserfaring med inn-driving av forfalte pengekrav i løpet av de siste ti årene
- har bestått en inkassofaglig prøve for prosessfullmektiger i fremmedinkassoforetak.

Den som er godkjent prosessfullmektig etter første ledd, skal til enhver tid oppfylle vilkårene i første ledd andre punktum bokstav a og skal hvert femte år bestå inkassofaglig prøve etter første ledd andre punktum bokstav c.

§ 12 Vurderinger av egnethet

Ved egnethetsvurderinger etter § 7 første ledd bokstav d, § 10 første ledd bokstav a og andre ledd bokstav a og § 11 første ledd andre punktum bokstav a skal det vurderes om personen har tilstrekkelig godt omdømme og antas å kunne ivareta stillingen eller vervet på en forsvarlig måte.

For at personen kan anses som egnet, skal han eller hun

- ikke være dømt for straffbart forhold som gir grunn til å anta at han eller hun ikke vil kunne ivareta stillingen eller vervet på en forsvarlig måte
- ikke være under konkursbehandling, konkursskarakantene, rekonstruksjonsforhandling, gjeldsforhandling eller gjeldsordning
- ikke i stilling eller ved utøvelsen av andre verv ha utvist atferd som gir grunn til å anta at han eller hun ikke vil kunne ivareta stillingen eller vervet på en forsvarlig måte
- ha vært åpen og samarbeidsvillig i tidligere kontakt med tilsyns- og reguleringsmyndigheter.

Kravet i andre ledd bokstav a skal dokumenteres ved fremleggelse av uttømmende politiattest, jf. politi-registerloven § 41 nr. 1. Kravet i andre ledd bokstav b skal dokumenteres ved fremleggelse av bekreftelse fra Brønnøysundregistrene. Ved vurderingen etter andre ledd bokstav c skal det særlig tas hensyn til om atferden

har ført til tilbakekall av en offentlig godkjenning eller reaksjoner fra tilsyn, har bestått i regelbrudd som er konstatert ved forvaltningsvedtak eller rettsavgjørelse, eller har gitt grunnlag for konkursskarantene eller annet virksomhetsforbud.

§ 13 Forskrifter om inkassobevilling og godkjenning av fagansvarlige og prosessfullmektiger

Kongen kan i forskrift gi regler om vilkår for inkassobevilling, vilkår for godkjenning av fagansvarlige i inkassoforetak og vilkår for godkjenning av prosessfullmektiger etter § 11, herunder nærmere regler om

- krav til utdanning for fagansvarlige i fremmedinkassoforetak
- krav til arbeidserfaring for fagansvarlige i oppkjøpsinkassoforetak og for prosessfullmektiger etter § 11
- krav til inkassofaglige prøver
- hvilke straffbare forhold som skal avmerkes på politiattester
- behandlingen av politiattester.

Kongen kan i forskrift gi regler om søknad om inkassobevilling, søknad om godkjenning av fagansvarlige i inkassoforetak og søknad om godkjenning av prosessfullmektiger etter § 11, og om betaling for behandling av søknader. Krav om betaling for behandling av søknader er tvangsgrunnlag for utlegg. Til utfylling av reglene i tjenesteloven kan Kongen i forskrift gi regler om behandlingen av søknader, herunder om frister og rettsvirkninger ved fristoverskridelse. Unntak fra tjenesteloven § 11 andre ledd kan bare gjøres når det er begrunnet ut fra tvingende allmenne hensyn, herunder hensynet til privatpersoners beskyttelsesverdige interesser.

Kapittel 3 Inndrivingen

I Generelle regler om inndrivingen

§ 14 God inkassoskikk

Forfalte pengekrav skal inndrives i samsvar med god inkassoskikk. Inndrivingen skal være forsvarlig og hensynsfull overfor både fordringshaveren og skyldneren, og begges interesser skal ivaretas i rimelig utstrekning.

Det er i strid med god inkassoskikk å bruke inkassometoder som utsetter noen for urimelig påtrykk, skade eller ulempe, herunder å foreta unødvendige rettslige skritt i inndrivingen.

Er inkassoforetaket eller fordringshaveren kjent med at skyldneren er i en særlig vanskelig situasjon, for eksempel som følge av alvorlig sykdom eller ulykke, institusjonsopphold eller særskilte betalingsvansker, skal inndrivingen i rimelig utstrekning tilpasses dette.

Går det klart frem at skyldneren søker å unndra seg sine forpliktelser, kan inndrivingen i rimelig utstrek-

ning tilpasses dette, blant annet ved mer pågående inn-driving enn ellers.

§ 15 Kommunikasjon med skyldneren

Kommunikasjonen med skyldneren skal være høflig, etterrettelig, forståelig, diskret og i rimelig utstrekning tilpasset skyldneren.

Elektroniske eller muntlige henvendelser fra inkassoforetak til skyldnere skal finne sted bare mellom kl. 08.00 og 21.00 mandag til fredag og mellom kl. 09.00 og 15.00 lørdag, og ikke på helligdager og offisielle høytidsdager.

Et inkassoforetak skal være tilgjengelig for skyldnerne på telefon. Informasjon om telefonnummer og telefontider skal gis i inkassovarsler og betalingsoppfordringer og på inkassoforetakets nettsider.

Krav i eller med hjemmel i loven her om at meddelelser til skyldneren skal gis skriftlig, er ikke til hinder for bruk av elektronisk kommunikasjon dersom meddelelsen er sendt på en betryggende måte.

Bare inkassoforetak kan oppsøke skyldneren fysisk i forbindelse med inn-driving av forfalte pengekrav. Skyldneren skal varsles skriftlig i rimelig tid. I varselet skal det opplyses om at skyldneren kan reservere seg mot å bli oppsøkt fysisk. Skyldneren kan bare oppsøkes fysisk innenfor tidspunktene angitt i andre ledd.

Kongen kan i forskrift gi regler om kommunikasjon med skyldnere, herunder om bruk av elektronisk kommunikasjon, om hva som kan anses for en betryggende måte etter fjerde ledd, og om plikt til å kommunisere elektronisk med skyldnere. I forskriften kan det gjøres unntak fra reglene i denne paragrafen.

§ 16 Opplysningsplikt overfor skyldneren

Skyldneren skal på forespørsel gis generell informasjon om gangen i inn-drivingen, renter, inn-drivingskostnader som vil kunne påløpe, og adgangen til å fremme innsigelser mot kravet. Fordringshaver som inndriver egne pengekrav som ikke er kjøpt opp etter forfall, trenger likevel ikke å gi informasjon om hva saksgangen og inn-drivingskostnadene vil gå ut på hvis kravet senere inndrives gjennom et inkassoforetak. På forespørsel skal inkassoforetak gi informasjon om adgangen til å klage på inn-drivingen til foretaket og til å bringe saken inn for nemnd som nevnt i § 39 første ledd. Inkassoforetak skal ha informasjon som angitt i første og tredje punktum lett tilgjengelig på sine nettsider.

I den enkelte saken skal skyldneren på forespørsel opplyses om fordringshaverens navn, den opprinnelige fordringshaverens navn hvis kravet er overdratt, fordringshaverens saksnummer og fakturanummer, fakturadato, hva kravet gjelder (det vil si varens eller tjenestens art hvis kravet gjelder en vare eller tjeneste), tidspunktet da en ubetalt ytelse ble levert, hovedkravets størrelse, renteberegning, påløpte inn-drivingskostna-

der, nedbetalinger på kravet, dekningsrekkefølge, gjestående beløp som skal betales, og iverksatte og varslede inn-drivingstiltak. Skyldneren skal på forespørsel også opplyses om kontaktinformasjon til fordringshaveren, med mindre særlige grunner tilsier at det ikke bør opplyses om dette.

Dersom skyldneren ber om det, skal inkassoforetak veilede om håndtering av betalingsvanskeligheter eller henviser til instanser som kan gi slik veiledning.

Ved inngåelse av avtale om betalingsutsettelse eller avdragsbetaling skal skyldneren gis skriftlige opplysninger om nye forfallstidspunkt og hvilket beløp han eller hun skal betale ved det enkelte forfallet.

Første ledd første punktum og andre og tredje ledd gjelder ikke ved åpenbart grunnløse henvendelser.

§ 17 Svartid og foreløpig svar

Inkassoforetak skal besvare henvendelser fra skyldnere snarest mulig og senest innen en uke fra henvendelsen ble mottatt. Fristen på en uke gjelder ikke dersom det på grunn av henvendelsens omfang eller behov for å gjøre nærmere undersøkelser ikke er mulig å svare i tide. Dersom svar ikke kan gis innen en uke fra henvendelsen ble mottatt, skal inkassoforetaket snarest mulig og senest innen denne fristen gi skyldneren et foreløpig svar med opplysning om hvorfor det ikke er mulig å svare tidligere, om når svar kan ventes, og om hvordan skyldneren skal forholde seg til betalingsfrister i saken. Inkassoforetaket skal dessuten vurdere om inn-drivingen skal stilles i bero.

Andre som inndriver forfalte pengekrav, skal besvare henvendelser fra skyldnere snarest mulig. Henvendelser bør besvares senest innen en uke fra henvendelsen ble mottatt. Dersom svar ikke kan gis innen en uke fra henvendelsen ble mottatt, bør skyldneren innen en uke gis et foreløpig svar med opplysning om hvorfor det ikke er mulig å svare tidligere, om når svar kan ventes, og om hvordan han eller hun skal forholde seg til betalingsfrister i saken. Dessuten bør det vurderes om inn-drivingen skal stilles i bero.

§ 18 Skyldnerens ansvar for kostnader til utenrettslig inn-driving

Skyldneren plikter å erstatte kostnader til utenrettslig inn-driving.

Kostnadene til utenrettslig inn-driving kan ikke kreves erstattet dersom regler gitt i eller med hjemmel i kapittelet her er brutt overfor skyldneren i saken, eller dersom inkassoforetaket har unnlatt å følge pålegg som Finanstilsynet har gitt av hensyn til skyldnerne. Dette gjelder likevel ikke dersom det er gjort feil som ikke kunne ha hatt noen konsekvenser for skyldneren, eller ved feil som skyldes forhold på skyldnerens side.

Kostnadene til utenrettslig inn-driving kan ikke kreves erstattet dersom kravet er urettmessig. Kostnadene

kan heller ikke kreves erstattet dersom skyldneren har fremsatt en innsigelse mot kravet. Fremsetter skyldneren innsigelsen først etter at inndrivingen er påbegynt, men burde ha fremsatt den tidligere, kan kostnader som har påløpt etter at skyldneren burde ha fremsatt innsigelsen, kreves erstattet. Andre og tredje punktum gjelder ikke for åpenbart grunnløse innsigelser eller for kostnader som påløper etter at innsigelsen er avgjort eller trukket.

Det kan ikke kreves erstattet kostnader til behandling av innsigelser mot kravene og klager på inndrivingen.

Det kan ikke kreves erstattet kostnader ved inndrivning av krav som skyldneren pådro seg som mindreårig.

Dersom det i forbrukerforhold ikke er sendt regning før forfall, kan godtgjørelse for utstedelse og sending av den første regningen etter forfall bare kreves i den utstrekningen godtgjørelsen lovlig kunne vært krevd før forfall.

§ 19 Forskrift om ansvar for kostnader til utenrettslig inndrivning

Kongen gir i forskrift regler om standardisert erstatning til dekning av kostnader til utenrettslig inndrivning. De standardiserte erstatningsbeløpene skal fastsettes med sikte på at de skal dekke rimelige inndrivingskostnader for et flertall av sakene som beløpet gjelder, hvis det ikke er særlig grunn til å fastsette et lavere beløp.

Erstatningsbeløpene etter forskriften kan variere etter hvilke skritt som er tatt, hvilke handlinger som er gjort i saken, hvor lang tid som er gått, kravenes størrelse, om skyldneren er forbruker, og om kravet skriver seg fra merverdiavgiftspliktig virksomhet. I forskriften kan det gis regler om form og innhold i gebyrbelagte kravbrev og om når kravbrevene kan eller skal sendes ut. Det kan gis egne kostnadsregler for inndrivning av flere krav med samme skyldner og fordringshaver.

Det gis i forskriften ulike regler for egeninkasso og fremmedinkasso.

Det kan i forskriften gis særlige regler og fastsettes høyere erstatningsbeløp enn for annen egeninkasso

- for fordringshaver som inndriver egne pengekrav under faglig ledelse av advokat
- for oppkjøpsinkassoforetak
- for foretak med bevilling som inndriver egne pengekrav etter tjenesteloven
- for foretak som inndriver egne pengekrav etter § 48 i loven her.

Dersom det fastsettes høyere erstatningsbeløp etter bokstav a, kan det fastsettes at angitte regler for inkassoforetak i loven her skal gjelde tilsvarende så langt de passer.

Det kan i forskriften gis særlige regler for inndrivning av krav eid av et foretak i samme konsern, og herunder

fastsettes lavere erstatningsbeløp enn for annen fremmedinkasso.

Det gis i forskriften særlige regler for fremmedinkasso som verken er ervervsmessig eller stadig, og for advokater som i enkelttilfeller inndriver forfalte pengekrav på vegne av andre etter § 6 fjerde ledd. Det kan fastsettes lavere beløp enn for fremmedinkassoforetak.

Det kan i forskriften gis regler om adgang til å kreve erstattet dokumenterte høyere faktiske kostnader enn det som ellers følger av de fastsatte beløpene om standardisert erstatning. I forskriften kan det angis vilkår og rammer for erstatning for faktiske kostnader.

II Særlige regler om inkassoforetakets inndrivning

§ 20 Inkassovarsel

Før et inkassoforetak kan iverksette inkassotiltak, skal inkassoforetaket etter kravets forfall ha sendt skyldneren et skriftlig inkassovarsel, og betalingsfristen i inkassovarselet skal være utløpt uten at kravet er betalt.

Inkassovarselet skal angi

- at det er et inkassovarsel
- skyldig beløp
- ny betalingsfrist
- fordringshaverens navn og den opprinnelige fordringshaverens navn hvis kravet er overdratt
- hva kravet gjelder, det vil si varens eller tjenestens art hvis kravet gjelder en vare eller tjeneste
- fakturanummer og fakturadato
- hovedkrav og tilleggskrav som krav på forsinkelsesrente og erstatning for inndrivingskostnader
- at inkassotiltak vil bli iverksatt ved manglende betaling
- anslåtte kostnader som skyldneren kan måtte betale for utenrettslig inndrivning dersom kravet ikke blir betalt innen fristen.

Det er ikke nødvendig å gi fullstendige opplysninger etter bokstav g dersom beregningen av kravet er særdeles omfattende. Gis det ikke fullstendige opplysninger, skal det opplyses om at en fullstendig oppstilling vil bli gitt dersom skyldneren ber om det.

I inkassovarselet skal det dessuten gis kortfattet generell informasjon om hvordan skyldneren kan

- ta kontakt om betalingsvanskeligheter
- fremme innsigelser mot kravet
- klage på inndrivingen til foretaket
- bringe saken inn for nemnd som nevnt i § 39 første ledd, hvis skyldneren antas å ha adgang til å bringe saken inn for nemnda.

Betalingsfristen skal være minst 14 dager regnet fra da inkassovarselet ble sendt. Ved beregningen av fristen gjelder domstoloven § 148 første ledd tilsvarende.

§ 21 *Betalingsoppfordring*

Er betalingsfristen i inkassovarselet utløpt uten at kravet er betalt, skal inkassoforetaket sende skyldneren en skriftlig oppfordring om å betale.

Betalingsoppfordringen skal angi

- at det er en betalingsoppfordring
- skyldig beløp
- ny betalingsfrist
- fordringshaverens navn og den opprinnelige fordringshaverens navn hvis kravet er overdratt
- hva kravet gjelder, det vil si varens eller tjenestens art hvis kravet gjelder en vare eller tjeneste
- fakturanummer og fakturadato
- hovedkrav og tilleggskrav som krav på forsinkelsesrente og erstatning for inndrivingskostnader
- hvilken rentesats som er brukt for renter som er påløpt etter forfall, og datoen det er beregnet rente fra
- anslåtte kostnader som skyldneren kan måtte betale ved videre utenrettslig inndriving.

§ 20 andre ledd andre og tredje punktum gjelder tilsvarende for opplysninger etter bokstav g og h.

§ 20 tredje og fjerde ledd om generell informasjon og betalingsfrist gjelder tilsvarende for betalingsoppfordringer.

§ 22 *Utenrettslig inndriving av flere krav med samme skyldner og fordringshaver*

Et inkassoforetak utenrettslig inndriving av flere krav med samme skyldner og fordringshaver skal skje samlet.

Kravene skal likevel inndrives hver for seg hvis skyldneren har bedt om det, eller hvis det ikke er praktisk mulig å avklare om de gjelder den samme skyldneren. Dessuten kan følgende krav inndrives hver for seg:

- krav som har ulike tvangsgrunnlag, slik at senere tvangsfullbyrdelse av kravene blir forskjellig
- krav som er rettet mot skyldneren som forbruker, og andre krav mot skyldneren
- krav fra ulike helse- og omsorgstjenester eller sosiale tjenester.

Er inkassoforetakets utenrettslige inndriving av enkelte krav stanset, er ikke regelen i første ledd til hinder for at inndrivingen av andre krav kan fortsette, hvis stansen skyldes

- at kravet er begjært inndrevet rettslig
- at skyldneren har fremsatt en innsigelse mot kravet, eller at andre forhold gir grunn til tvil om kravets rettmessighet
- at det er inngått en avtale med skyldneren om berostillelse eller betalingsutsettelse
- at skyldneren har krevd nemndsbehandling etter § 39.

Inkassoforetaket skal sende inkassovarsel etter § 20 for hvert krav. Plikten etter første ledd til å inndrive krav

sammen med andre krav inntreffer når betalingsfristen i inkassovarselet er utløpt. Når betalingsfristene er utløpt i alle utsendte inkassovarsler for krav som skal inndrives samlet, skal inkassoforetaket sende en felles betalingsoppfordring etter § 21.

Reglene i paragrafen her gjelder ikke for reforhandling med skyldnere om vilkår og betingelser i avtalen som ligger til grunn for kravet, eller informasjon til skyldnere om endringer i rentesatser, kostnader eller betalinger.

Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om inndriving av krav med samme skyldner og fordringshaver. I forskriften kan det gjøres unntak fra reglene i denne paragrafen.

§ 23 *Unntak fra reglene om varsling og om inndriving av flere krav med samme skyldner og fordringshaver*

Går det klart frem at skyldneren søker å unndra seg betalingen, eller foreligger det andre særlige forhold, kan reglene i §§ 20 til 22 fravikes i den utstrekningen det er fare for at dekningsmulighetene ellers helt eller delvis vil bli forspilt.

§§ 20 til 22 gjelder ikke ved inndriving av krav som er knyttet til en veksel eller en sjekk.

§ 24 *Rutiner for å forebygge inndriving av urettmessige krav*

Inkassoforetak skal ha forsvarlige rutiner for å forebygge inndriving av urettmessige krav.

Gir innsigelser eller andre forhold grunn til tvil om rettmessigheten av et krav som drives inn, skal inndrivingen stanses mens forholdene undersøkes nærmere. Får ikke inkassoforetaket svar fra fordringshaveren innen rimelig tid på spørsmål om et kravs rettmessighet, skal inkassoforetaket frasi seg inndrivingen av kravet.

§ 25 *Inkassoforetakets behandling av innsigelser mot kravene og klager på inndrivingen*

Inkassoforetaket skal ha forsvarlige, effektive og transparente rutiner for behandling av innsigelser mot kravene og klager på inndrivingen fra skyldnere. En skriftlig beskrivelse av rutinene skal være offentlig tilgjengelig.

Ved behandlingen av innsigelser mot krav og klager på inndrivingen skal inkassoforetaket innhente all relevant informasjon og vurdere saken grundig og helhetlig. Inkassoforetaket skal særlig undersøke om innsigelsen eller klagen gjelder systematiske eller grunnleggende feil.

Får skyldneren ikke fullt ut medhold, skal inkassoforetaket gi et skriftlig svar med begrunnelse. Ved klage på inndrivingen skal skyldneren dessuten informeres om adgangen til å bringe saken inn for nemnd som nevnt i § 39 første ledd, hvis skyldneren antas å ha ad-

gang til å bringe saken inn for nemnda. Ved innsigelse mot kravet skal tvisten bringes inn til rettslig avgjørelse, hvis fordringshaveren fortsatt ønsker å inndrive kravet. Det gjelder likevel ikke hvis skyldneren innen en rimelig frist trekker innsigelsen, eller hvis skyldneren innen en rimelig frist bringer tvisten inn for et klageorgan som er godkjent etter godkjenningsloven.

Inkassoforetalet skal registrere følgende:

- om det er fremsatt en innsigelse mot kravet eller klage på inndringen
- hva innsigelsen eller klagen gjelder
- fordringshaveren
- kravets art
- ved innsigelsesbehandling: eventuelt avtalegrunnlag
- utfallet av innsigelses- eller klagebehandlingen
- datoene innsigelsen eller klagen ble fremsatt og behandlet.

§ 26 Klientmiddelbehandling

Med klientmidler menes i paragrafen her penger som ikke tilhører inkassoforetalet, og som skyldneren eller andre har innbetalt i en inkassosak til et fremmed-inkassoforetak som har rett til å behandle klientmidler.

Inkassoforetalet skal holde klientmidler atskilt fra andre midler.

Inkassoforetalet skal snarest utbetale innkasserte midler til fordringshaveren dersom det ikke er avtalt noe annet. Uansett avtale kan midler som er innbetalt på hovedkravet, ikke utbetales senere enn 14 dager etter at midlene ble mottatt på klientkontoen. Inkassoforetalet kan holde tilbake et beløp tilsvarende sitt vederlag.

Har skyldneren betalt for mye, skal det overskytende beløpet tilbakeføres snarest. Det samme gjelder hvis andre har betalt for mye på vegne av skyldneren. Urettmessig inndrevne erstatningsbeløp for inndrivingskostnader skal tilbakeføres så snart feilen er oppdaget.

Dersom en skyldner har betalt for mye på et krav og fordringshaveren har et annet krav overfor den samme skyldneren, kan inkassoforetalet motregne på vegne av fordringshaveren i den utstrekningen alminnelige motregningsregler gir hjemmel til det, i stedet for å tilbakeføre det overskytende beløpet etter fjerde ledd. Har inkassoforetalet krav fra en annen fordringshaver til inndriving mot skyldneren, kan inkassoforetalet overføre overskytende beløp til betaling på dette kravet dersom skyldneren samtykker.

Inkassoforetalet skal gi fordringshaveren skriftlige oppgaver som viser hva skyldneren er krevd for, hva skyldneren har betalt, og hvilket vederlag inkassoforetalet krever for arbeid og kostnader.

Ved innbetalinger på krav som er omfattet av direktiv (EU) 2021/2167, skal inkassoforetalet gi skyldneren en kvittering på papir eller annet varig medium. § 47 syvende ledd gjelder tilsvarende.

Kongen kan i forskrift gi regler om behandlingen av klientmidler, om rett til renter av klientmidler og om klientkonto. I forskriften kan det fastsettes at angitte regler om klientmiddelbehandling skal gjelde tilsvarende for oppkjøpsinkassoforetak.

§ 27 Skyldnerens rett til å betale til inkassoforetalet i stedet for til fordringshaveren mv.

Skyldneren kan med frigjørende virkning betale til et inkassoforetak som har fått i oppdrag å inndrive kravet. Innsigelser som er fremsatt overfor inkassoforetalet, har samme virkning som om de var fremsatt overfor fordringshaveren. Nedbetalingsordninger som inkassoforetalet avtaler med skyldneren, er bindende for fordringshaveren.

§ 28 Fullmektig

Skyldneren kan oppnevne en fullmektig til å opptre på sine vegne under inndringen. Hvis ikke fullmektigen er advokat, skal det fremlegges skriftlig og signert fullmakt.

Inkassoforetalet skal henvende seg til fullmektigen dersom ikke noe annet følger av fullmakten.

§ 29 Mindreårige skyldnere

Er skyldneren mindreårig, skal inkassoforetalet rette inndringen mot vergen eller vergene i stedet for mot skyldneren. Inndringen skal likevel rettes mot den mindreårige skyldneren selv dersom hensynet til vern av sensitive opplysninger eller andre tungtveiende hensyn tilsier det. Inkassoforetakets kommunikasjon med mindreårige skyldnere skal være særlig hensynsfull og lett forståelig.

§ 30 Voksne skyldnere som har verge eller fremtidsfullmektig

Har en voksen skyldner verge, skal inkassoforetalet rette skriftlige henvendelser til både skyldneren og vergen. Inkassoforetalet kan velge om muntlige henvendelser skal rettes til skyldneren eller vergen dersom ikke noe annet følger av § 14 eller § 15 første ledd. Dersom skyldneren oppgir at inkassoforetalet skal henvende seg bare til vergen eller bare til skyldneren selv, skal inkassoforetalet rette seg etter dette.

Er inkassoforetalet kjent med at vergemålet ikke omfatter inkasso, skal inkassoforetalet ikke henvende seg til vergen. Er skyldnerens rettslige handleevne begrenset og begrensningen omfatter inkasso, skal inkassoforetalet henvende seg bare til vergen.

Dersom skyldneren har opprettet en fremtidsfullmakt som er i kraft og omfatter inkasso, og inkassoforetalet er kjent med dette, skal inkassoforetalet henvende seg til fullmektigen. Er det usikkert om fullmakten er i kraft eller omfatter inkasso, gjelder første ledd første punktum tilsvarende.

Kapittel 4 Krav til inkassoforetaks virksomhet

§ 31 Oppdragsavtale

En avtale om inkassooppdrag mellom et fremmed-inkassoforetak og en fordringshaver skal være skriftlig.

Oppdragsavtalen skal inneholde følgende:

- en angivelse av oppdragets varighet
- en utførlig beskrivelse av inkassotiltakene som skal utføres
- størrelsen på inkassoforetakets vederlag eller angivelse av hvordan vederlaget skal beregnes
- presisering av inkassoforetakets fullmakt til å representere fordringshaveren overfor skyldnere
- rutiner for å forebygge inndrivning av urettmessige krav
- regulering av inkassoforetakets plikt til å orientere fordringshaveren om inkassosakene.

I oppdragsavtalen skal partene forplikte seg til å følge gjeldende regler, herunder god inkassoskikk og reglene om kommunikasjon med skyldnere. Inkassoforetakets skal forplikte seg til å varsle fordringshaveren før utkontraktering av inkassofaglige oppgaver.

Forordningshaveren kan ikke instruere inkassoforetakets om mer pågående tiltak enn det som er angitt i oppdragsavtalen.

Inkassoforetakets kan si opp avtalen dersom fordringshaveren i ikke ubetydelig utstrekning oversender urettmessige krav, vesentlig bryter rutiner som skal forebygge inndrivning av urettmessige krav, eller oppfordrer til inndrivning i strid med god inkassoskikk eller regelverket for øvrig.

§ 32 Fremmedinkassoforetaks økonomiske uavhengighet

Et fremmedinkassoforetak skal ikke være økonomisk involvert i krav det har til inndrivning. Fremmedinkassoforetakets skal ikke yte eller formidle lån til skyldnere eller skyldneres nærstående, markedsføre lån, kjøpe eiendeler av skyldnere eller skyldneres nærstående eller kjøpe krav av fordringshavere. Fremmedinkassoforetak kan likevel kjøpe eiendeler av skyldnere eller skyldneres nærstående når kjøpet foretas på alminnelige vilkår og ikke har noen sammenheng med inkassosaken.

§ 33 Styrets ansvar for inkassorutinene og for fagansvarliges ansvarsområder og tilstedeværelse

Styret i inkassoforetakets skal påse at det utarbeides forsvarlige rutiner for hvordan inkassovirksomheten skal utøves, og at rutinene oppdateres ved behov. Styret skal skriftlig bekrefte at dette er gjort, og bekreftelsen skal være tilgjengelig for Finanstilsynet. Rutinene skal være skriftlige og skal blant annet sikre overholdelsen av følgende:

- reglene om risikostyring og internkontroll

- reglene om god inkassoskikk og kommunikasjon med skyldnere
- reglene om inndrivning av urettmessige krav
- reglene om behandling av innsigelser mot kravene og klager på inndrivningen.

Er det flere fagansvarlige i foretakets, skal styret fordele ansvaret som følger av § 34 første ledd og forskrift gitt med hjemmel i § 34 tredje ledd, mellom dem.

Utøver inkassoforetakets virksomhet fra ulike forretningssteder, skal styret påse at fagansvarlige er til stede på hvert forretningssted i tilstrekkelig omfang til at pliktene etter § 34 første ledd og forskrift gitt med hjemmel i § 34 tredje ledd kan ivaretas på hvert sted. Det samme gjelder der én person er fagansvarlig for flere inkassoforetak.

For inkassoforetak som ikke har styre, skal deltakerne eller medlemmene ha ansvaret som ellers ligger til styret etter paragrafen her.

§ 34 Fagansvarliges plikter og rettigheter

Den fagansvarlige har et særlig ansvar for å påse at inkassovirksomheten utøves i samsvar med gjeldende regler. Er det flere fagansvarlige, omfatter ansvaret etter første punktum bare det ansvaret den enkelte er tildelt etter § 33 andre ledd.

En fagansvarlig har rett til å foreslå styrebehandling i saker som gjelder inkassovirksomheten. I slike saker har den fagansvarlige møte- og talerett i styret. En fagansvarlig som ikke er enig i en styrebeslutning, kan kreve sin oppfatning protokollert i styreprotokollen.

Kongen kan i forskrift gi regler om fagansvarliges plikter og rettigheter.

§ 35 Bruk av kontraktsmedhjelpere

Et inkassoforetak kan gi et annet foretak i oppdrag å utføre deler av virksomheten, forutsatt at dette skjer i et forsvarlig omfang og på en forsvarlig måte, og at tilsynet med den utkontrakterte virksomheten og foretakets samlede virksomhet ikke blir vanskeliggjort. Oppgaver som er underlagt krav til bevilling, kan bare utkontrakteres til kontraktsmedhjelpere som selv har nødvendig bevilling. Kontraktsmedhjelpere kan ikke motta eller besitte klientmidler på vegne av et inkassoforetak.

Bruk av kontraktsmedhjelpere har ikke betydning for inkassoforetakets plikter og ansvar overfor fordringshavere, skyldnere, offentlige myndigheter og andre.

Ved utkontraktering av virksomhet skal det inngås en skriftlig avtale mellom inkassoforetakets og kontraktsmedhjelperen. I utkontrakteringsavtalen skal kontraktsmedhjelperen forplikte seg til å følge gjeldende regler.

Kongen kan i forskrift gi regler om bruk av kontraktsmedhjelpere.

§ 36 Inkassoforetakets dokumentasjon ved utførelsen av inkassooppdragene

I forbindelse med utførelsen av inkassooppdragene skal inkassoforetakets dokumentere følgende:

- kommunikasjon med fordringshavere og skyldnere
- oppdragsavtaler og anvisninger fra fordringshavere om kravet og inndrivingen
- avtaler om utkontraktering av virksomhet og anvisninger til kontraktsmedhjelpere som utfører inkassofaglige oppgaver.

Dokumentasjonen skal oppbevares i minst fem år fra den aktuelle oppdrags- eller utkontrakteringsavtalen opphører, eller frem til den lovbestemte foreldelsesfristen. Dokumentasjonen behøver likevel ikke oppbevares lenger enn ti år.

§ 37 Taushetsplikt

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et inkassoforetak, har plikt til å bevare taushet overfor uvedkommende om det han eller hun i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite om noens personlige forhold eller drifts- og forretningsforhold. Dette gjelder likevel ikke dersom ingen berettiget interesse tilsier taushet. Taushetsplikten gjelder også etter at tjenesten eller arbeidsforholdet er avsluttet.

Taushetsplikten etter første ledd er ikke til hinder for

- at fordringshaveren orienteres om inkassosaken
- at opplysninger overlates til eller lovlig brukes i foretak som driver kredittopplysningsvirksomhet i samsvar med kredittopplysningsloven
- at det gis opplysninger til Økokrim om forhold som gir mistanke om at det foreligger hvitvasking eller terrorfinansiering
- at opplysninger deles med andre så langt det er nødvendig for å unngå fare for liv eller helse
- at det gis opplysninger til barnevernet om forhold som gir grunn til å tro at et barn blir eller vil bli mishandlet, utsatt for alvorlige mangler ved den daglige omsorgen eller utsatt for annen alvorlig omsorgssvikt.

En oversendelse i god tro av opplysninger som nevnt i bokstav c medfører ikke brudd på taushetsplikten og gir ikke grunnlag for straffansvar eller erstatningsansvar med mindre det foreligger grov uaktsomhet.

§ 38 Innhenting av opplysninger fra Folkeregisteret

Et inkassoforetak kan uten hinder av taushetsplikt innhente fra Folkeregisteret opplysninger om foreldre, foreldreansvar, vergemål, herunder innholdet i vergemålet og vergens oppdrag, og stadfestet fremtidsfullmakt når det er nødvendig for å utføre oppgaver etter denne loven.

Kapittel 5 Nemndsbehandling av tvister i inkassosaker

§ 39 Adgang til nemndsbehandling mv.

Gjennom avtale mellom organisasjoner som representerer inkassoforetak, og Forbrukerrådet eller en annen organisasjon eller institusjon som representerer skyldnere, kan det opprettes en eller flere nemnder som behandler tvister om forpliktelser etter denne loven mellom skyldnere og inkassoforetak.

Partene kan forelegge avtalen for Kongen til godkjenning. Dersom Kongen har godkjent nemndas vedtekter, gjelder reglene i tredje til femte ledd og §§ 40 til 43.

En skyldner kan kreve nemndsbehandling av enhver tvist hvor nemnda er kompetent, dersom skyldneren har saklig interesse i å få nemndas uttalelse i saken.

Dersom skyldneren har pådratt seg forpliktelsen i egenskap av å være forbruker, kan skyldneren ikke fraskrive seg adgangen til å kreve nemndsbehandling.

Nemndsmedlemmer og andre som utfører tjeneste eller arbeid for nemnda, har plikt til å bevare taushet overfor uvedkommende om det de i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite om noens personlige forhold eller drifts- og forretningsforhold. Dette gjelder likevel ikke dersom ingen berettiget interesse tilsier taushet. Taushetsplikten gjelder også etter at tjenesten eller arbeidsforholdet er avsluttet.

§ 40 Forholdet til domstolene

Så lenge en tvist er til behandling i nemnda, kan den ikke bringes inn til behandling for de alminnelige domstolene. Gjelder tvisten fordringshaverens krav på å få dekket kostnadene ved inndrivingen, kan den likevel bringes inn etter tvistelovens regler til behandling for de alminnelige domstolene sammen med hovedkravet. En tvist anses for å være til behandling fra det tidspunktet begjæringen om klagebehandling er kommet inn til nemnda.

En sak som nemnda har realitetsbehandlet, kan bringes direkte inn for tingretten.

§ 41 Rapportering til Finanstilsynet

Nemnda skal oversende uttalelser om overtredelser av inkassoloven til Finanstilsynet.

§ 42 Ansvar for nemndas kostnader

Ved overtredelser av kravet til god inkassoskikk i § 14 kan nemnda pålegge inkassoforetakets å betale nemndas kostnader i den aktuelle saken.

§ 43 Avbrudd av foreldelse

Foreldelse avbrytes etter foreldelsesloven § 16 nr. 2 bokstav a når tvist om et krav som nemnda har myndighet til å behandle etter § 39 første ledd, bringes inn til

avgjørelse for nemnda. Foreldelsen av hovedkravet blir ikke avbrutt ved at en tvist bringes inn for nemnda.

Kapittel 6 Tilsyn

§ 44 Tilsynsmyndighet. Opplysningsplikt overfor tilsynet

Finanstilsynet fører tilsyn med inkassovirksomhet etter reglene i finanstilsynsloven med forskrifter.

Reglene i finanstilsynsloven § 3-1 første, andre og fjerde ledd om opplysningsplikt for foretak under tilsyn gjelder tilsvarende for personer som er eller har vært fagansvarlige i inkassoforetak, og for foretak som har opphørt eller mistet bevillingen.

§ 45 Meldeplikt om endringer i ledelsen mv.

Inkassoforetak skal uten ugrunnet opphold melde fra til Finanstilsynet om

- skifte av styremedlemmer og varamedlemmer til styret
- skifte av daglig leder og daglig leders stedfortreder
- ervert av betydelig eierandel i foretaket
- økning av betydelig eierandel i foretaket når andelen av aksjekapitalen eller stemmene når opp til eller overstiger 20 prosent, 33 prosent eller 50 prosent.

Ved skifte av fagansvarlige skal inkassoforetaket melde fra til Finanstilsynet om skiftet før det finner sted.

§ 46 Virksomhetsregister

Finanstilsynet skal føre register over foretak som har norsk inkassobevilling, og virksomheter som driver grensekryssende inkassovirksomhet eller grensekryssende inndriving etter direktiv (EU) 2021/2167 i Norge. Registeret skal være offentlig, bortsett fra opplysninger om fødselsnummer.

Finanstilsynet skal straks oppdatere registeret dersom

- foretaket har gitt avkall på inkassobevillingen
- inkassobevillingen er tilbakekalt eller tillatelsen til å drive grensekryssende inkassovirksomhet eller grensekryssende inndriving etter direktiv (EU) 2021/2167 i Norge av andre grunner er falt bort
- den registrerte ikke lenger driver grensekryssende inkassovirksomhet eller grensekryssende inndriving etter direktiv (EU) 2021/2167 i Norge
- foretaket ikke lenger har rett til å behandle klientmidler.

Registrerte virksomheter skal uten ugrunnet opphold melde fra til Finanstilsynet om endringer i de registrerte opplysningene.

Kongen kan i forskrift gi regler om registrering av virksomheter etter denne paragrafen og om hvilke opplysninger registeret skal inneholde.

Kapittel 7 Grensekryssende inndriving etter direktiv (EU) 2021/2167

§ 47 Norske inkassoforetaks grensekryssende inndriving i andre EØS-stater etter direktiv (EU) 2021/2167

Norske inkassoforetak som ønsker å inndrive krav som er omfattet av direktiv (EU) 2021/2167, i en annen EØS-stat, skal gi skriftlig melding om dette til Finanstilsynet. I meldingen skal foretaket opplyse om følgende:

- vertsstaten inkassoforetaket ønsker å inndrive krav i
- staten hvor kreditten ble gitt, hvis inkassoforetaket er kjent med hvilken stat dette er, og det er en annen EØS-stat enn vertsstaten eller Norge
- adressen til inkassoforetakets eventuelle filial i vertsstaten
- identiteten og adressen til eventuell kontraktsmedhjelper for inkassofaglige oppgaver i vertsstaten
- identiteten til personene som er ansvarlige for ledelsen av inndrivingen i vertsstaten
- hvilke tilpasninger som eventuelt er foretatt i inkassoforetakets risikostyring og internkontroll for å sikre overholdelsen av gjeldende regler
- hvilke tiltak som er iverksatt for å sikre overholdelsen av vertsstatens regler om forebygging av hvitvasking og terrorfinansiering, hvis foretaket vil være forpliktet etter vertsstatens lovgivning som gjennomfører direktiv (EU) 2015/849
- om inkassoforetaket kan kommunisere på vertsstatens språk eller språket som kredittavtalen er skrevet på
- om inkassobevillingen gjelder fremmedinkassovirksomhet eller oppkjøpsinkassovirksomhet
- om bevillingen gir rett til å behandle klientmidler eller ikke.

Senest 45 arbeidsdager etter at fullstendig melding etter første ledd ble mottatt, skal Finanstilsynet oversende meldingen til de kompetente myndighetene i vertsstaten. Når mottakelsen av oversendelsen er bekreftet, skal Finanstilsynet opplyse inkassoforetaket om hvilken dato meldingen ble oversendt, og hvilken dato mottakelsen av oversendelsen ble bekreftet. Finanstilsynet skal også oversende meldingen til staten hvor kreditten ble gitt, hvis det er en annen EØS-stat enn vertsstaten eller Norge.

Inkassoforetaket kan begynne inndrivingen i vertsstaten når Finanstilsynet har opplyst om at de kompetente myndighetene i vertsstaten har bekreftet mottakelsen av meldingen. Mottar ikke inkassoforetaket noen opplysning om at de kompetente myndighetene i vertsstaten har bekreftet mottakelsen av meldingen, kan inndrivingen begynne to måneder etter at Finanstilsynet oversendte meldingen til de kompetente myndighetene i vertsstaten.

Inkassoforetaket skal melde fra til Finanstilsynet om eventuelle endringer i opplysningene som er gitt i

melding etter første ledd. Andre og tredje ledd gjelder tilsvarende så langt de passer.

Hvis inkassobevillingen tilbakekalles, skal Finanstilsynet straks underrette de kompetente myndighetene i vertsstaten og en eventuell annen EØS-stat hvor kreditten ble gitt.

Inkassoforetak som hører hjemme på Svalbard eller Jan Mayen, kan ikke inndrive krav som er omfattet av direktiv (EU) 2021/2167, i andre EØS-stater.

Kongen fastsetter i forskrift hva som skal regnes som krav som er omfattet av direktiv (EU) 2021/2167, og hva som skal regnes som hjemstat og vertsstat etter direktivet.

§ 48 Utenlandske foretaks grensekryssende inndriving i Norge etter direktiv (EU) 2021/2167

Foretak som har bevilling fra en annen EØS-stat til å inndrive krav etter direktiv (EU) 2021/2167, har rett til å inndrive krav som er omfattet av direktivet, i Norge, innenfor rammene av bevillingen og ellers gjeldende regler. Foretaket har likevel ikke rett til å inndrive krav på Svalbard eller Jan Mayen.

Når Finanstilsynet mottar melding fra en kompetent myndighet i en annen EØS-stat om at et foretak som har bevilling i denne staten, ønsker å drive grensekryssende inndriving i Norge etter direktiv (EU) 2021/2167, skal Finanstilsynet straks bekrefte at meldingen er mottatt.

Foretaket kan begynne inndrivingen i Norge når de kompetente myndighetene i hjemstaten har opplyst om at Finanstilsynet har bekreftet mottakelsen av meldingen etter andre ledd. Mottar ikke foretaket noen opplysning om at Finanstilsynet har bekreftet mottakelsen av meldingen, kan inndrivingen begynne to måneder etter at de kompetente myndighetene i hjemstaten oversendte fullstendig melding til Finanstilsynet.

Andre og tredje ledd gjelder tilsvarende så langt de passer, ved melding om endringer i melding etter andre ledd.

Reglene for inkassoforetak i loven her og forskrift gitt med hjemmel i loven her gjelder tilsvarende så langt de passer, for utenlandske foretak som driver grensekryssende inndriving i Norge etter direktivet. Dersom et foretak som inndriver krav i Norge etter reglene i paragrafen her, overtrer gjeldende regler, kan Finanstilsynet forby videre inndriving til den kompetente myndigheten i hjemstaten har truffet en passende avgjørelse eller foretaket har truffet nødvendige tiltak for å avhjelpe overtredelsen.

§ 47 syvende ledd gjelder tilsvarende.

Kapittel 8 Reaksjoner ved overtredelser av loven

§ 49 Pålegg og forbud

Finanstilsynet kan pålegge inkassoforetak å endre praksis som medfører fare for overtredelser av loven her eller finanstilsynsloven med forskrifter. Dersom et inkassoforetak har brutt gjeldende regler for inkassovirksomheten eller vilkår for inkassobevillingen, kan Finanstilsynet nedlegge forbud mot inkassovirksomheten. Pålegg etter reglene her og finanstilsynsloven § 4-1 kan også gis styremedlemmer, varamedlemmer til styret, daglig leder, daglig leders stedfortreder, fagansvarlig, prosessfullmektig og eiere med betydelige eierandeler.

Finanstilsynet kan pålegge et inkassoforetak å endre styrets sammensetning eller å bytte ut daglig leder eller daglig leders stedfortreder ved overtredelser av reglene om egnethet, kunnskap og erfaring i § 7 første ledd bokstav d og e, jf. § 12. Dersom en eier med betydelig eierandel ikke er egnet etter § 7 første ledd bokstav d, jf. § 12, kan Finanstilsynet pålegge eieren å avhende eierandelen og å ikke utøve stemmerett for eierandelen. Dersom en fagansvarlig eller prosessfullmektig ikke oppfyller vilkår for sin godkjenning etter §§ 10 eller 11, jf. § 12 og forskrift gitt med hjemmel i § 13, kan Finanstilsynet gi en frist for å oppfylle vilkåret eller nedlegge forbud mot at vedkommende opptrer som fagansvarlig eller prosessfullmektig.

§ 50 Tilbakekall av inkassobevilling

Finanstilsynet kan tilbakekalle en inkassobevilling etter § 7 dersom tilsynet finner det utilrådelig å la inkassovirksomheten drives videre fordi

- vilkårene for å tildele bevillingen ikke lenger er til stede
- foretaket ikke oppfyller vilkår gitt i bevillingen
- foretaket har brutt gjeldende regler for inkassovirksomheten
- foretaket har unnlatt å etterkomme pålegg fra Finanstilsynet eller
- det foreligger andre særlige grunner.

Finanstilsynet kan også tilbakekalle en inkassobevilling dersom

- foretaket ikke har påbegynt inkassovirksomheten innen tolv måneder etter at bevillingen ble gitt
- foretaket ikke har drevet inkassovirksomhet på mer enn tolv måneder eller
- inkassobevillingen er gitt på grunnlag av uriktige opplysninger eller på annet urettmessig grunnlag.

Når en inkassobevilling tilbakekalles, kan Finanstilsynet oppnevne en forvalter til å slutføre oppdrag etter loven. Kongen kan i forskrift gi regler om forvalterens rettigheter og plikter. Dersom det er nødvendig for en forsvarlig avvikling av løpende oppdrag, kan Finanstil-

synet i enkeltvedtak gjøre unntak fra bestemmelser gitt i eller med hjemmel i loven her.

§ 51 Tilbakekall av godkjenning av fagansvarlig og prosessfullmektig

Finanstilsynet kan tilbakekalle godkjenningen av en fagansvarlig etter § 10 dersom tilsynet ikke lenger anser den fagansvarlige egnet og kvalifisert til å ivareta fagansvaret. Ved vurderingen skal det legges vekt på om vilkårene for godkjenningen etter § 10, jf. § 12, ikke lenger er til stede.

Finanstilsynet kan tilbakekalle godkjenningen av en prosessfullmektig i et fremmedinkassoforetak etter § 11 dersom tilsynet ikke lenger anser prosessfullmektingen egnet og kvalifisert til å utføre alle slags inkassooppgaver i samsvar med lov, forskrifter og god inkassoskikk. Ved vurderingen skal det legges vekt på om vilkårene for godkjenningen etter § 11, jf. § 12, ikke lenger er til stede.

Hvis en fagansvarlig eller en prosessfullmektig etter § 11 er siktet for et forhold som kan medføre tilbakekall, kan Finanstilsynet suspendere godkjenningen inntil straffesaken er avsluttet.

§ 52 Overtredelsesgebyr

Finanstilsynet kan ilegge et inkassoforetak overtredelsesgebyr når foretaket eller noen som har handlet på vegne av foretaket, forsettlig eller uaktsomt har overtrådt

- avgrensning i inkassobevillingen etter § 6 andre ledd fjerde punktum
- krav om egnethet etter § 7 første ledd bokstav c og d, jf. fjerde ledd, og § 10 og § 12
- kapittel 3
- §§ 31 til 37
- §§ 44 til 49.

Det samme gjelder ved overtredelse av påbud eller forbud gitt med hjemmel i bestemmelsene angitt i første ledd og ved overtredelse av forskriftsbestemmelser gitt med hjemmel i disse bestemmelsene når det er fastsatt i forskriften at slik overtredelse av den aktuelle bestemmelsen kan medføre overtredelsesgebyr.

Dersom foretaket inngår i et konsern, hefter både foretakets morselskap og morselskapet i konsernet foretaket er en del av, subsidiært for beløpet, og vedtak om overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg overfor disse.

Styremedlemmer, varamedlemmer til styret, daglig leder, daglig leders stedfortreder, fagansvarlig og eiere med betydelige eierandeler kan ilegges overtredelsesgebyr dersom de forsettlig eller grovt uaktsomt har begått overtredelser eller medvirket til å begå overtredelser som angitt i første og andre ledd.

Adgangen til å ilegge overtredelsesgebyr foreldes fem år etter at overtredelsen er opphørt. Fristen avbry-

tes når Finanstilsynet gir forhåndsvarsel om eller fatter vedtak om overtredelsesgebyr.

Kongen kan i forskrift gi regler om utmåling av overtredelsesgebyr.

§ 53 Momenter ved ileggelse av administrative reaksjoner

Ved vurderingen av hvilke administrative reaksjoner som skal ilegges som følge av overtredelser av lov, forskrift, påbud, forbud eller virksomhetsvilkår, og ved individuell utmåling av overtredelsesgebyr, skal det blant annet tas hensyn til

- overtredelsens grovhet og varighet
- overtrederens grad av skyld
- overtrederens økonomiske evne
- hvor stor vinning som er oppnådd, eller tap som er unngått, ved overtredelsen
- tap påført tredjeperson som følge av overtredelsen
- i hvilken grad overtrederen har samarbeidet med Finanstilsynet
- tidligere overtredelser
- enhver faktisk eller potensiell systemisk følge av overtredelsen.

§ 54 Straff

Med bøter eller fengsel inntil tre måneder straffes den som forsettlig

- overtrer § 44 andre ledd, § 45, § 46 tredje ledd, § 47 fjerde ledd første punktum, § 48 femte ledd andre punktum eller § 49, eller
- gjentatte ganger eller grovt overtrer bestemmelser i kapittel 3.

Det samme gjelder ved overtredelse av påbud eller forbud gitt med hjemmel i bestemmelsene angitt i første ledd, og ved overtredelse av forskriftsbestemmelser gitt med hjemmel i disse bestemmelsene når det er fastsatt i forskriften at slik overtredelse av den aktuelle bestemmelsen er straffbar.

Grovt uaktsomme overtredelser straffes med bøter.

Kapittel 9 Avsluttende bestemmelser

§ 55 Ikrafttredelse og overgangsregler

Loven gjelder fra den tiden Kongen bestemmer. De enkelte bestemmelsene kan settes i kraft til forskjellig tid.

Fra samme tid oppheves lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet og annen inndrivning av forfalte pengekrav.

Kongen kan gi overgangsregler.

§ 56 Endringer i andre lover

Fra den tiden loven trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. skal § 4 bokstav b lyde:

b. Fordringshaveren kan i tillegg til forsinkelsesrenten ikke kreve andre gebyrer eller gjennomsnittsberegnete tapsposter enn *erstatningsbeløpene* som kan kreves etter inkassoloven § 18 eller forskrift gitt med hjemmel i inkassoloven § 19.

2. I lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs skal § 149 andre ledd andre punktum lyde:

Dessuten kan *den som er godkjent prosessfullmektig i et fremmedinkassoforetak etter inkassoloven § 11*, være prosessfullmektig etter samme regler som advokater for en fordringshaver i inkassooppdrag som *inkassoforetak* har for fordringshaveren.

3. I lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse gjøres følgende endringer:

§ 5-1 andre ledd andre punktum skal lyde:

Dessuten kan *den som er godkjent prosessfullmektig i et fremmedinkassoforetak etter inkassoloven § 11*, være prosessfullmektig etter samme regler som advokater

under tvangsfullbyrdelse i inkassooppdrag som *inkassoforetaket* har for parten.

§ 6-2 første punktum skal lyde:

Den som er godkjent prosessfullmektig i et fremmedinkassoforetak etter inkassoloven § 11, kan være prosessfullmektig etter samme regler som advokater under tvangsfullbyrdelse i inkassooppdrag som *inkassoforetak* har for parten.

4. I lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister gjøres følgende endringer:

§ 6-3 tredje ledd andre punktum skal lyde:

Hvis klageren krever erstatning for kostnader ved utenrettslig inndrivning, skal betalingsoppfordringen etter inkassoloven § 21 vedlegges.

§ 6-7 første ledd bokstav c skal lyde:

c. *den som er godkjent prosessfullmektig i et fremmedinkassoforetak etter inkassoloven § 11* med inkassooppdrag for saken,

Oslo, i justiskomiteen, den 24. mars 2026

Jon Engen-Helgheim

leder

Mari Holm Lønseth

ordfører

